

AKTUALNO Vprašanje

Le še nekaj tednov nas loči od Novega leta in potrošnike bo gotovo zanimalo, če jim bodo trgovine v zadnjih decembrisih dneh nudile kaj popusta. O tem smo najprej povprašali Trgovinsko zbornico v Kranju. Tajnikov. Šefic Ivo je izjavil, da je letos spričo majhnega dohodka in velikih potreb trgovine za popust zelo malo upanja, posebno v živilskih stroki. O možnostih noveletnega popusta bo se vedra odločala vsaka trgovina zase.

Na Jeseničah, v Škofji Loki in v Tržiču so nam povedali, da o popustu

še niso razpravljali, vendar že zdaj izjavljajo, da cen za to priložnost najbrže ne bodo mogli znižati. V Kranju bo 25. decembra do 1. januarja prajala svoje blago s 5 do 10 % popustom »Delikatesac«, vendar le tistim potrošnikom, ki bodo nakupili blaga v vrednosti nad 500 din. Podjetja in ustanove imajo možnost še večjega popusta, če bodo hoteli obdarovati otroke. V knjigarni »Simon Jenko« v Kranju bodo od 20. t. m. do konca leta vse leposlovne knjige za 10 % cenejše. Trgovsko podjetje »Oprema« bo verjetno prodajalo s popustom le robo, ki sicer gre najbolje v denar. Manufakturne

in špecijske trgovine s čevlji v Kranju za Novo leto ne bodo uvedle popusta. V nekaterih strokah, kjer prajata dobro uspeva, o popustu nočijo razmišljati in ponokod celo menjajo, da bo potem zmanjšalo blaga.

Inventure bodo v trgovinah na Gorenjskem po Novem letu. Manj razveseljivo pa je to, da se v vseh trgovinah trudijo, da bi pred noveletno inventuro čim bolj zmanjšali zaloge. Kupeem se torej ne obeta zadostna izbira, zato naj bi o tem spregovorili tudi potrošniški sveti. -ey

AKTUALNO Vprašanje

NOVA CESTA S PRIMORSKE NA GORENJSKO

Za dograditev te ceste gre vsekakor vse priznanje vojski in OLO Kranj. Investicije, ki so vložene v to cesto, so prav gotovo ekonomski in smotrne.

Generalmajor Radko Vujević pa je dejal: »Cesta, ki jo danes izročamo prometu, je prva cesta v Sloveniji, ki so jo gradile enote JLA. Posebno nam je ljubo še to, da veže cesta Primorsko z Gorenjsko in da so prav enote naše armade sodelovali pri tej izgradnji. To je dokaz več, da smo mi bili smo in bomo prava ljudska vojska, ki je sestavni del svojega ljudstva. Ta svečanost je dokaz še večje nenehne povezanosti naše revolucionarne ljudske armade in ljudstva. Ponosni smo, da smo lahko sodelovali pri tem ljudskem slavlju in prepričani smo, da to ne bo zadnjekrat.«

Slavnosti na Petrovem brdu so se udeležili mnogi politični in gospodarski delavci in predstavniki JLA. Nekateri izmed njih so dali za »Glas Gorenjske« naslednje izjave:

Tone Bole, član Izvršnega sveta LRS je dejal našemu sodelavcu, da je cesta vsekakor neprecenljivega pomena. »Upoštevati moramo predvsem tri najvažnejše stvari, — da cesta veže bohinjski kot s Šoštanjem planino ter potem dalje s Primorsko. S cesto je dobila Slovenija nov dostopen predel, ki je izrednega pomena za turizem in gospodarstvo. Omogočila bo tudi eksploatacijo gozdnih predelov, ki so bili sedaj popolnoma odrezani, prav tako pa bo omogočila tudi večji in hitrejši razvoj teh

Sef gradilišča, poručnik Radislav Vujović, ki je vseskozi vodil dela pri gradnji tistega dela ceste, kjer so gradile enote JLA, je dejal, da mu je zelo ljubo, da so dela vendarle končana. »Dela pri gradnji te ceste so bila, lahko rečem, za 50% težja kot smo pričakovali. Saj smo samo pripadniki JLA napravili 130 m³ izkopov. Vsekakor gre pripadnik JLA vse priznanje. Povedati moram to, da je bilo sodelovanje med vojsko ter organi oblasti zelo dobro, za kar izrekam tudi vso zahvalo in priznanje Okrajnemu ljudskemu odboru v Kranju, Upravi za gozdarstvo OLO Kranj in Občinskemu ljudskemu odboru v Železnikih. Zelezbi, da bi tisti, ki bo cesto prevzel, tudi skrbel za vzdrževanje, da ne bo trud, ki smo ga vložili v ta dela, zamenj.

Med gosti je bil tudi namestnik načelnika inženirije generalnega štaba JLA poročnik Rok Tavčar, sekretar OK ZK Nova Gorica, Tine Remškar in drugi.

LJ.

V soboto praznovanje v Bohinju

V soboto, 14. t. m. bodo v Bohinju slavili obč. praznik v spomin na oblet organiziran, upora proti okupatorju. V noči od 13. na 14. december bo namreč minilo 18 let, odkar so se Bohinjci pod vodstvom naravnega heroja Tomaža Godca uprli nacistom. Nad Nomnjem je bilo tedaj pripravljenih več kot 300 borcev, da bi na dogovorjeno znamenje udarili na sovražno postojanko, v Bistrici pa so obkoljevali postojanko borci iz Bistrike in okolice. Akcija je zaradi izdajstva propadla. Borci so se pravčasno umaknili, naslednje jutro pa je sovražnik začel na Nomenju 5 hiš in ustrelil 5 domačinov. Ta dogodek je pretresel vso Gorenjsko. V spomin na ta težke in slavne dni bo letos Okrajni odbor Zveze borcev v Kranju skupno z Občinskim smučarsko podzvezom, Jugoslovansko ljudsko armado, Ljudsko milico, političnimi, športnimi in telešno - vzgojnimi organizacijami priredil veliko slavje, ki bo 12. januarja v Dražgošah. Celotni program slavnosti »Po stezah partizanske Jelovice«

ce je razdeljen na dva dela: patrolni tiki mimo partizanskih spomenikov na Jelovici in improvizirana bitka v Dražgošah, ter drugi del — na glavno proslavo v Dražgošah. Na slavnosti bodo sodelovale vse športne organizacije — Gorenjska smučarska podzvezda s 7 patrolami, predvojačka vzgoja s 5, strelske organizacije s 4, Partizan 5, Planinsko društvo s 3 patrolami, ljudska mladina s 3, vojni invalidi z 1, rezervni oficirji s 4, ljudska milica z 1, Zveza borcev s 3 in garnizon JLA Bohinjska Bela 4 patrolami. Pripravljeni odbor skrbti za to, da bo organizacija te proslave čim boljša.

LJ.

naš razgovor

»Najbolj si želimo razumevanja staršev«

Pri Planinskom društvu Kranj so pred dobrim mesecem ustanovili tudi mladinski odsek. Vodi ga tov. Herman Breznik, dijak Tekstilne srednje šole. Prav rad se je oglašil v uredbištvu in nam pričovedoval o delu z mladino:

»Mladci člani so v našem društvu dobro zastopani. Do ustancitve mladinskega odseka je bilo vpisanih 383 mladincev in pionirjev, zdaj pa se je njihovo število povečalo že na 450. Med njimi je največ vajencev in dijakov. Letos na Dan mladosti smo mladino prvič množično peljali v gore. Okoli 800 izletnikov se je odzvalo našemu vabilu. Biti so navdušeni, da smo jim pokazali lepote gorenjske prirode in jim omogočili zdravo razvedriščilo. Že tedaj smo začeli misliti na ustanovitev mladinskega odseka pri društvu. V oktobru smo priredili na Krvavcu za vodje mladinskih planinskih odsekov na šolah dvodnevni seminar. Uspehi se že kažejo in med najboljšimi šolami so Mlekarska, Vajenska, Tekstilna in Industrijska kovinarska šola »Iskra« iz Kranja ter osnovni šoli v Cerknici in na Senturški gori. Po seminarju na Krvavcu smo priredili tudi delovno akcijo na Kalšču pod Storžičem.«

»Kakšni so vaši načrti?«

»V vrste planincev bomo skušali vključiti čim več mladih ljudi. Prirejali bomo tudi predavanja, spremljana s filmi, na pocamežnih šolah. Upravni odbor društva podpira naša prizadevanja. Trenutno se pripravljamo na praznovanje obletnice dražgoške bitke. V zimskih mesecih bomo imeli z vodji mladinskih planinskih odsekov ponoven seminar na Vršiču. Tam bomo pregledali delovne uspehe in neuspehe in se pomenili, kako popraviti tisto, kar smo morda delali napačno. Za pomlad imamo v načrtu pohod mladine v partizansko bojniščno »Franja« na Primorskem. V poletnih počitnicah predvidujemo planinski zlet gorenjske mladine na Komni, to pa je še daleč, zato o teh načrtih ne bi rad že zdaj govoril.«

»Kdo pa vam pri delu z mladino največ pomaga?«

»Moji sošočci Branko, Peter, Aleksander, Stefan in Vlado. To delo nam ni v breme in najbolj smo zadovoljni tedaj, če pionirjem in mladincem lahko dokažemo, kako lepo in zdravo je razvedriščilo v gorah. Naša največja želja je, da bi nas razumeli tudi starši in nam pomagali po svojih močeh.« -ey

Na Petrovem brdu je bila v sredo svečanost ob otvoritvi nove ceste, ki veže Gorenjsko s Primorsko (zgoraj levo). Cesto je otvoril predsednik OLO Kranj Miran Košmelj. Skarje, s katerimi je prerezal vrvico, so mu prinesli tamkajšnji pionirji in narodni nošči (zgoraj desno). Slavnosti so se udeležili zastopniki z Gorenjske, Primorske in zastopniki JLA (spodaj levo). Med gosti sta bila tudi član Izvršnega sveta LRS Tone Bole in general major Ratko Vujević (spodaj desno).

TE DNI PO SVETU

△ Po zadnjih vesteh je prišlo v tork na Cipru do ponovnih protibritanskih demonstracij. Zategadelj so po več mesecih na Cipru znova odredili policijsko uro. V sredo so po ulicah Nikosije in drugih mestih križarila blindirana vojaška vozila, britanski vojaki v Nikosiji pa zoper postavljajo bodečo žico, s katero bodo ločili turške mestne obzide od grških. V dosedanjih demonstracijah je bilo ranjenih 183 ljudi, med njimi 40 Britanov. Britanske oblasti so v teh dveh dneh aretirale 210 domačinov. Guverner Hugh Foot je sinoč pozval ljudi, »naj prenehajo prelivati krije. Dejal je, da so bili izjavljivjeni njegovi upi, da bo na otoku zavladal mir.«

△ Z ladjo »Jugoslavija« je odpotoval v tork iz Port Saidia v domovino drugi del druge izmene odreda JLA, vključenega v varnostne sile OZN v Palestini. Izmeni za drugi del odreda sta prispevali v Port Said v začetku novembra ter v začetku decembra. Decembrska izmena je takoj odpotovala v El Arš, kjer je jugoslovansko taborišče. Odkar so v sestavi varnostnih sil OZN v Egiptu jugoslovanske čete, je bila to že tretja izmena.

△ Predsednik ZDA Eisenhower je zdravstveno spozben sodeloval na konferenci najvišjih predstavnikov Atlantske zveze, ki se bo začela 16. decembra v Parizu. Vse kaže, da bo predsednik Eisenhower odpotoval v Pariz danes dopoldne. Predstavnik za tisk Bele hiše je izjavil, da bo predsednik ZDA govoril ob otvoritvi zasedanja Sveti Atlantske zveze. — Zdravniško poročilo trdi, da je splošno zdravstveno stanje Eisenhowera odlično.

△ Po končanih pogajanjih jugoslovanskih in avstrijskih predstavnikov, so v Grancu podpisali konvencijo o obnovitvi in ureditvi jugoslovansko - avstrijske državne meje. Konvencija, ki sta jo podpisala načelnik urada za razmejitev in sekretariata za zunanje zadeve polkovnik JLA Karlo Suman in sekretar v avstrijskem zunanjem ministrstvu dr. Arthur Agstner, določa, da bodo začeli obnavljati in urejati meje prihodnje leto. Sprito težavnega terena in zato, ker meje niso obnavljali in urejali 20 let, bo trajalo delo predvidoma 2 do 3 leta.

△ Na zborovanju v Surabaji na Vzhodni Javi, ki je bilo v sredo, in ki se ga je udeležilo kakih 100.000 ljudi, je govoril predsednik republike Sukarno in izjavil, da je vprašanje Zahodnega Iriana notranja zadeva Indonezije in da bo boj za njegovo osvoboditev srdit, toda zmagoval. Ureditev tega vprašanja je v Indoneziji, ne pa v New Yorku, Haagu ali Washingtonu, je dejal. — Davi je predsednik vlade Džuanda Kataridžodjo poslal predsedniku nizozemske vlade Viljemu Dresu brzojavko, v kateri izraža pripravljenost indonezijske vlade, da pomaga nizozemskim državljanom, ki bi radi zapustili deželo.

△ Urad alžirske fronte nacionalne osvoboditve v Kairu je v sredo objavil poročilo, v katerem izraža pripravljenost Fronte, da se začne pogajati s Francijo o miroljubni ureditvi alžirskega vprašanja. Alžirska fronta sprejema resolucijo, ki jo je včeraj izglasovala Generalna skupščina in na podlagi katere naj bi dosegli ureditev v duhu ustanovne listine OZN ter na osnovi posredovanja Tunizije in Maroka.

△ Delavci in uslužbenci newyorskih podzemeljskih železnic stvarajo že tretji dan in nič ne kaže, da bodo odpravili zastoj v trgovini, do katerega je prišlo prav zaradi stavk. Mestna uprava in prometno podjetje proučuje možnosti, da bi terjali razglasitev izjemnega stanja, da bi tako omogočili redni promet na podzemski železnici.

△ V bližini Londona sta se v tork zaleteli dve britanski lovski letali na reakcijski pogon in treščili na tla. Obenam pilotoma se je sicer posrečilo pravočasno odskočiti s padali iz letala, vendar pa je eden izmed njiju pri tem izgubil življenje.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJА UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNISTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESECNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI
Kaj se dogaja v Indoneziji?

Najprej atentat na predsednika Sukarna, nato stavke indonezijskih delavcev, kontrola nad nizozemskimi bankami in družbami, indonezijske državne uprave nad nizozemskimi planatažami — poročila o teh dogodkih, zadnje dni polnijo stolpce časopisov po vsem svetu.

Ko je oni dan Reuterjev dopisnik povpraševal indonezijskega delavca, ki je prevzel predsedstvo v začasni upravi nizozemske pomorske družbe v Djaharti, mu je ta kratko odgovoril: »Sporočite v tujino, da tu ni nobenih nemirov. Vse se razvija normalno!«

Sicer atentata na predsednika Sukarna ne moremo pričevati med vsakdanje zadeve, vendar kaže, da gredo zadeve navzicle hrupnim ugotovitvam zahodnega tiska po normalnih potekih. In o tem velja napisati dve ali tri besede, pa bo jasno, kaj je privedio do zadnjih dogodkov v Indoneziji. Najprej pa nekaj na splošno o tej deželi.

Indonezija je otoška država. Sestavlja jo krog tri tisoč otokov, ob ekuatorju med Indijskim in Thim oceanom. Najvzhodnejša točka je oddaljena od najzahodnejše toliko, kolikor znaša razdalja od Londona do Kaira, jo je okoli 5000 km. Razdalja sever — jug pa ustreza zračni črti med Parizom in Rimom, to je 2000 km. Površina otočja je šestkrat toljša kakor površina Italije. Stiri otoki — Sumatra, Java, Borneo, ali kakor ga imenujejo domačini Kallimantan, in Celebes ali Sulawesi — so večji kakor drugi in tvorijo jedro države. Na otokih prebiva 80 milijonov ljudi. V glavnem se ukvarjajo s poljedelstvom, pa tudi rudnih bogastev je dovolj, le da jih še ne izkoristi. Tako so izdatna ležišča boksita, premoga, zlate in srebra popolnoma nedotaknjena. Inozemske družbe črpajo nekaj nafto in tudi te je na otokih dovolj. Vendar pa je Indonezija izmed izmed največjih proizvajalcev cina na svetu in dohodki zanj naraščajo iz leta v letu.

Navzlic temu, da je Indonezija od prvega dneva neodvisnosti računala na enakopravno sodelovanje in tudi na pomoč od prejšnjega gospodarja, od Nizozemske, pa je odnos med obema državama začel kaliti spor zaradi Zahodne Nove Gvineje, oziroma Irijana, kakor pravijo otoku indonezijski domačini. Del tega otoka so namreč obdržali Nizozemci kot svojo posest in trdovratno odbavijo.

Pred drugo svetovno vojno so bili gospodarji Indonezijskih otokov Portugzeli, Angleži in Holandci, med vojno pa so jih zasedli Japonci. Dežela si je z velikansko težavo pridobila neodvisnost šele pred osmimi leti, toda tedaj se tegobe niso končale, kakor bi kdo pričakoval, marveč so se prevallile na drugo plat. Bogata, vendar brez sredstev zaradi japonske okupacije in dolegljivega osvobodilnega boja ter zaradi stoletnega kolonialnega izkorisčanja je bila odvisna od nizozemskega kapitala. Nizozemske družbe so še dalje držale v rokah izdatne izvore naftne in plantaže glavnih kulturnih (sladkorni trs, kinin, čaj, kava, tobak, paper, muškatni oreh), torej ključne položaje v indonezijskem gospodarstvu. Da bi vsaj nekoliko zavrla izkorisčanje nacionalnih dobrin, je indonezijska vlada v začetku postrižila kontrolo nad izvozom, vendar pa to ni omililo gospodarske stiske. Ta je vplivala tudi na politično razpoloženje in povzročila pogoste vladne krize. Doslej se je v deželi izmenjalo že 17 vlad, toda krvide za razvane politične razmere ne bi mogli pripisati samo gospodarskim težavam zaostale dežele. Dobršči del odgovornosti nosi tuji kapital, predvsem nizozemski, v zadnjih letih pa se mu je pridružil še ameriški. Tuja podpora opozicijskim elementom, raznim upornikom na posameznih otokih, n. pr. na Molukih, je bila več kakor očitno in je zgovorno dokazovala, da se nekdiani gospodarji še niso povsem odrekli nekdanim položajem.

Navzlic temu, da je Indonezija od prvega dneva neodvisnosti računala na enakopravno sodelovanje in tudi na pomoč od prejšnjega gospodarja, od Nizozemske, pa je odnos med obema državama začel kaliti spor zaradi Zahodne Nove Gvineje, oziroma Irijana, kakor pravijo otoku indonezijski domačini. Del tega otoka so namreč obdržali Nizozemci kot svojo posest in trdovratno odbavijo.

Pred Sindikalnim domom pa bo pionirsko sejmišče in sicer kar 5 dni: od 27. do 31. decembra.

Dedeck Mraz že veže svoje cuke. Toda letos ne bo prišel pred Sindikalni dom v Kranju, kot lajni. Morda mu je bilo preveč mraz. Prišel pa bo v Prešernovo gledališče, v zgornjo dvorano Sindikalnega doma in v telovadnico II. gimnazije. Tam bo vsem pridnim malčkom izročil darila. Ker pa je pridnih otrok veliko, bo Dedeck tam prihajal večkrat na dan. Otroci pa bodo pridelili tudi svoje programe. V Prešernovem gledališču bodo igrali celo »Rdeča kapica«.

Pred Sindikalnim domom pa bo pionirsko sejmišče in sicer kar 5 dni: od 27. do 31. decembra.

Letos, ko so jabolka tako draga, si potrošniki še toliko bolj želijo pomaranč. Do pred kratkim so bile tudi cene teh precej visoke. Direktor trgovskega podjetja »Sadje« Kranj tov. Jože Jarc nam je v zvezi s tem izjavil, da bo že konec tega tedna, najkasneje pa v začetku prihodnjega tedna došpel na Gorenjsko vagon pomaranč iz Grčije, ki bodo v maloprodaji po 200 din kg. Po 20. decembra pričakujemo na Reki ladjo kvalitetno boljših izraelskih Jaffa pomaranč, ki tudi ne bodo dražje od grške pošiljke. Potrošnikom se torej za Novoletno jelk, vsaj za pomaranče obetajo nižje cene.

CINEMASCOP TUDI V KAMNIKU Kamniški kino bodo preuredili za cinemascopske predstave, kar Kamničani že težko pričakujejo. Na otvoritveni predstavi bodo predvajali ameriški film Piknik, otvoritev pa bo 27. decembra.

PREDAVANJE

O FLUORIZACIJI ZOBOVJA

V petek bo v Kranju predaval dr. Kruščič o fluorizaciji zobovja predšolskih in šolskih otrok. Predavanje bo zelo zanimivo za stare, predvsem se zato, ker se bodo na predavanju pomenili o ohranitvi zobovja otrok. Otroci bodo za to jemali tablete. O tem in tudi o plačilu teh tabletov se bodo podrobneje pomenili na petkovem predavanju. Predavanje bo ob 9.30 uri v pionirski kino dvorani.

naša kronika

RAZSTAVA LITERARNE ZAPUŠČINE DR. FERDA KOZAKA V KRAJNU

V spomin na pokojnega dr. Ferda Kozaka, književnika in političnega delavca ter podpredsednika Ljudske skupščine LRS, je študijnska knjižnica v Kranju z okusno in smrtno urejeno prizgodnostno razstavo prikazala pokojnikovo literarno zapuščino.

Razstavljeni gradivo v treh vitrinah nam prikazuje pokojnikova samostojna dela, in sicer drame »Peter Klepec«, »Vida Grantova«, knjige »Slovan«, »Ljubljanski zvon«, kjer je dr. Kozak objavljala svoje pesmi in prozo (črtice, novele). Del razstave pa prikazuje tudi revijalno literaturo, kjer se nam dr. Kozak predstavlja kot kritik in politični delavec. — Razstava je odprta 10 dni.

ZAČETEK RAZGIBANE TURISTIČNE DEJAVNOSTI V KAMNIKU

Ljubljanska turistična podzvezda je v nedeljo, 8. decembra sklicala v Kamniku širšo turistično konferenco za Kamnik in njegovo turistično zaledje. Vodil jo je predsednik tov. Pirnat. Glavni namen konference je bil vzpodobljiti turistične organizacije na to, da bi Kamnik spet zavzel nekdajno mesto v turizmu in pravilno izkoristil vse bogastvo, ki sta mu ga dala narava in zgodovina.

Tajnik podzvezde dr. Vatovec je v obširnem referatu opozoril na nekatere možnosti za napredek turizma v Kamniku, predsednik kamniškega turističnega društva dr. Frantar pa je prikazal dosedanji razvoj turizma v mestu in omenil nekatere vzroke, zaradi katerih turizem ne napreduje. Po obširni in razgibani razpravi so udeleženci sprejeli obširen delovni program.

ZBLIŽANJE S POTROŠNIKOM

Po predavanju, ki je bilo pred dnevi v Klubu gospodarstvenikov v Kranju so govorniki poudarili potrebo po dobri gospodarski reklami. Gre za zbljanje proizvajalcev s potrošniki. Publiciteta izdelkov mora zainteresirati potrošnika in ga seznaniti s kvaliteto. Seveda, kot je bilo tudi poudarjeno, je eden od glavnih pogojev, da je potrošnik tudi po nabavi predmeta, ob njegovih uporabi zadovoljen. To je najučinkovitejša reklama. Rečeno je bilo, da bo bodoča, kulturnejša trgovina in vedno večja konkurenca tudi na domačem trgu nujno zahtevala ustreznejšo publiciteto izdelkov, ki je pri nas še v povoju.

OBČINI ZBORI ZVEZE BORCEV NA BLEDU...

Krajevne organizacije ZB v blejski občini so imele minule dni svoje letne konference, na katerih so izvozili nove krajevne odbore.

Delo nekaterih organizacij, med njimi tudi organizacije na Bohinjski Beli, se je v preteklem obdobju precej izboljšalo. Odbori so se organizirali, okreplili in sprejeli v vrste ZB precej novih članov. Teko se je samo na Bohinjski Beli povečalo število članstva od prejšnjih 100 na 150 članov. Občinski odbor je sodelovanjem krajevnih odborov lepo proslavil Dan vstaje na Kupljeniku, kjer se je zbral na slavnosti več sto nekdajnih borcev in aktivistov.

... V PODNARTU

V soboto, 7. decembra je bil v Podnartu občni zbor Zveze borcev krajevnega odbora Podnart, ki ga je obiskalo nad 40 borcev NOV. Po pregledu dela v zadnjem letu so največ razpravljali o zaščiti otrok padlih borcev, ki jih v nekaterih šolah posamezni predavatelji še vedno zapostavljajo. Nadalje so sklenili pomagati učencem v obrtnih in industrijskih šolah, kakor tudi članom ZB, če se jim bo na delovnem mestu ali v šoli gojila krivica.

Udeleženci so poudarili potrebo po boljši povezavi organizacije ZB z ostalimi organizacijami na terenu. Z velikim odobravanjem so pozdravili finančno pomoč, ki jo bo nudila Kemčna tovarna iz Podnarta za postavitev spomenikov padlim borcev.

KAJ SODIMO O...

reorganizaciji Gorenjskega sejma

Predsednik Obrtne zbornice LRS Leopold Krese: »Menim, da bi moral postati cilj Gorenjskega sejma ne samo neka splošna razstava, temveč da bi postal prireditve, ki bi predstavljala praznik in posebno doživetje za prebivalce Gorenjske. Gorenjski sejem naj bi, menim, ne postal sejem, kjer bi pri razstavljal težka industrija, temveč prireditve, kjer naj bi se predstavili morda trgovina in obrt. Morda pa vsej takimi artikli, ki so v neposredni ali posredni zvezi s turizmom. Na takih prireditvah naj bi sodelovali vsi družbeni faktorji. Tudi na tradicionalno kranjsko tombolo tedaj ne bi smeli pozabiti. Prikazalo se je, da bi bila tombola lahko v Kranju celo dvakrat na leto. Trgovina in obrt naj bi izdelke prodajali na sejmu samem. Industrija pa naj bi morda pokazala svoj gospodarski napredok samo ob večjih praznikih, obletnicah in podobno. Ce pa bi se odločili za specializiran sejem obrtnih dejavnosti vse Slovenije ali morda celo za razstavo širšega obsega, bi sicer organizacija tega zahtevala več dela, mi pa bi bili take odločitve veseli in bi napore pri tem delu podpirali.«

Podpredsednik OLO Kranj, Dušan Horjak: »Na

ukinitve Gorenjskega sejma nikakor ne smemo misliti. Treba bo le spremeniči značaj tega sejma. Sejem naj bo v prvi vrsti komercialna prireditve. Ce bi Gorenjski sejem pričkal na turistično dejavnost, bi moralna na tej razstavi sodelovati vsa podjetja iz Slovenije in tudi iz drugih krajev, ki izdelujejo tovorne izdelke (n. pr. razen ostalih tudi čipkarji, piparji, Ribnican s suho robo itd.). Skratka vsi tisti, ki izdelujejo izdelke, zanimive za turiste. To naj bi bil sejem v pravem pomenu besede, sejem, kjer bi razstavljalci neposredno prodajali. Kolikor pa bi bil ta sejem komercialen tudi za ostala podjetja, bi lahko tudi ta sodelovala. Kajti le tak sejem bi bil ekonomsko opravičljiv. V času takega sejma naj bi se poživilo tudi ostale dejavnosti — kultura, šport in tudi na tombolo ne bi kazalo pozabiti.«

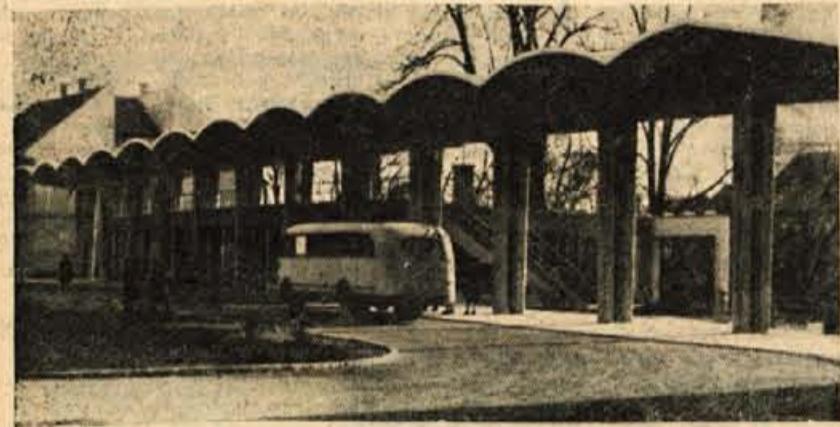
Direktor tovarne »Intekse« Kranj, Jože Mulec: »Gorenjski sejem v takih oblikah kot je bil organiziran do sedaj za gorenjska podjetja nikakor ni komercialna prireditve. Bil je le neke vrste ozko lokalna prireditve, ki pa ni imela, in menim, da tudi ne more imeti, ekonomskoga uspeha. Menim, da bi sejem obrtništva lahko mnogo več pomeni, da bi bil tak sejem, ki bi pričkal razvoj obrtniške dejavnosti mnogo bolj opravičen in smoten.« Lj.

PRED OBČINSKIM PRAZNIKOM V ŠKOFJI LOKI

Smernice za razvoj občine v prihodnjih letih

Razgovor s predsednikom ObLO, Svetom Kobalom

DNE 18. DECEMBRA 1941. LETA SO FANTJE IZ SKOFJE LOKE ZAČELI MNOŽIČNO ODHAJATI V PARTIZANE. TO JE BILO OB USPELI AKCIJI ZA OSVOBOĐITEV ZAPORNIKOV IZ ŠKOFJELOŠKIH ZAPOROV. V SPOMIN NA TA POMEMBNI DOGOODEK V ZGODOVINI NARODNOOSVOBODILNE BORBE NA GORENJSKEM PRAZNUJE OBČINA ŠKOFJA LOKA ZE VEC LET SVOJ OBČINSKI PRAZNIK. ZA TO PRILIKO SMO PREDSEDNIKA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA ŠKOFJA LOKA, TOV. SVETA KOBALA NAPROSILI ZA ODGOVOR NA DVE VPRASANJI:

V nedeljo bodo odprli v Škofji Loki novo, sodobno autobusno postajo, v kateri je tudi restavracija. Ta postaja bo v marsicem pripomogla k boljši ureditvi avtobusnega prometa skozi Loko.

"Slišali smo, da bo ObLO na svoji slavnostni seji, dne 18. t. m., začel razpravljanje o predlogu programa svojega dela za prihodnja leta. Ali bi nam, tovariš predsednik, labko povedali bistvene značilnosti tega programa, ki bo služil za osnovno delo ljudskega odbora v vsej njegovi štiriletni mandatni dobi?"

"To je gospodarsko-politični program dela, ki ga bo novi ljudski odbor uresničeval v času svoje mandatne dobe," je odgovoril tov. Sveti Kobal. "Zato v njem ni kopice števil, ki bi konkretno prikazovala predvidevani napredok na posameznih področjih v tem obdobju, marveč vsebuje predlagani program le smernice in elemente politike v občini v prihodnjih letih. V okviru te politike, njenih elementov in smernic pa so seveda v programu tudi nekatere konkretne naloge posameznih področij, kakor, recimo, da bo treba v tem obdobju rekonstruirati Gorenjsko predilnico, združiti kovinsko stroko v skupno podjetje, kar velja v enakem smislu tudi za lesno industrijo, in podobno."

Predlog programa obravnava po eni strani razvijanje gospodarstva (industrije, kmetijstva, gozdarstva, storitvenih panog, kakor trgovine, obrti, gostinstva, turizma itd.), po drugi strani področja tako imenovane nadgradnje (prostete, kulture, šolstva itd.), po tretji pa tudi družbeni in individualni standard prebivalstva v občini. Na vsa tri področja pa so opira ogrodje notranje organizacije oziroma urejevanja komune in celotnega sistema samoupravljanja v njej, njegova vloga in načina pri uresničevanju vseh predvidenih stvari.

Na gospodarskem polju oziroma na področju storitev obravnava predlog omenjenega programa predvsem tiste dejavnosti, ki jih bo treba še vzpostavljati, ker jih primanjkuje, kakor, denimo, obrti. V takih primerih bo program dela določil, katera in kolikšne kapacitete bo treba ustvariti, da bi bile kos potrebam. Tako predvideva predlog programa, recimo, v turizmu zgraditev nekaterih sodobnih objektov (kopalnice na Sorli, kinodvorana, ki jo že gradimo, vključitev gradu med turistične objekte itd.), ki so razen prenočišč in prehrane potrebeni v turističnem kraju.

Glede trgovine se predlog programa ravna po tem osnovnem načelu, da je treba razvijati v prvi vrsti trgovine s takim blagom, ki mora biti potrošnikom vedno pri roki, ne pa trgovin z blagom, ki ga potrošnik hodijo raje kupovati v Ljubljano ali Kranj, ker se jim to glede na večjo izbiro bolj splača (n.pr. manufakture). Zato se bomo lotili zlasti urejanja špecifičnih trgovin, da je trgovine s kmetijskimi pridelki, koncentracije in sodobne opreme poslovne in mesom in podobno. Te obstoječe trgovske poslovne bomo modernizirali, v novih naseljih pa bodo morali biti hkrati tudi prostori za trgovske in podobne lokale.

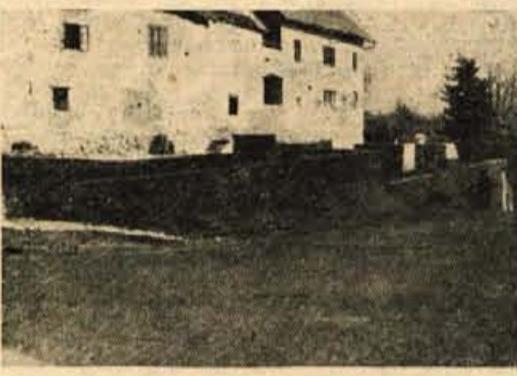
Med gospodarskimi vprašanji, ki jih obravnava omenjeni program dela, je tudi delovna sila. Računamo namreč s tem, da bo v tem obdobju delovne sile v naši občini primanjkovalo, zlasti še zato, ker potrebuje podjetje »Motor« izredno mnogo ljudi. Tudi gradbeništvo, ki se lepo razvija, ima v občini še velike razvojne možnosti, s tem pa tudi možnost za zaposlitve

še več delovne sile. Problem delovne sile bomo razen z zidanjem novih stanovanj omiljevali tudi z urejanjem prevoza delavcev iz krajev, kjer so še nezaposleni, predvsem pa iz Poljanske doline.

Na področju družbenega standarda, zlasti kar se tiče komunalnih vprašanj, nudi predlog programa n-šega dela orientacijo, v kakšni smeri in v kolikšnem obsegu naj uresničevanje nalog na tem področju obremenjuje skupnost, koliko pa posameznika. Program določa načela, po katerih naj bi urejali stvari tam, kjer obstaja za to takšni lokalni interes kot tudi pobuda; taka sin'za je po svojem bistvu element samoupravljanja. Tu bodo imeli pomembno vlogo krajevni odbori, in druge oblike samoupravljanja (kot, na primer, skupnost interesentov za dograditev vodovoda v tem ali onem kraju in podobno). Med drugimi komunalnimi problemi predvideva predlog programa v tem obdobju, denimo, tudi

nelemente kadrovske politike naj bi uporabljali, denimo, pri štipendiranju, tako Občinski ljudski odbor oziroma njegova komisija kakor tudi podjetja.

Skrka: Program dela določa samo načela, od količine sredstev, ki jih bomo v občini v prihodnjih letih ustvarjali, pa je odvisno, v kolikšni meri bomo predvidene naloge lahko uresničevali. Ravnino ravnanja po teh načelih pa naj bi nam omogočilo, da bomo razpoložljiva sredstva res najbolj smotreno uporabljali, kajti tudi od tega so uspehi zelo odvisni.

Mesto, ki ima številne pogoje za razmah turizma, mora olepšati tudi svojo zunanjost podobo. Zato v Loki urejajo tudi Graben.

"Ali so o predlogu programa že razpravljali tudi volilci, organi delavskega in družbenega upravljanja ter množične organizacije ter kakšni so njihovi predlogi in pripombe?"

"Pri sestavljanju predloga programa dela je že sodeloval tudi ožji krog ljudi iz kolektivov. Hkrati, ko bo začel o njem razpravljati Občinski ljudski odbor, bomo dali predlog programa v razpravo tudi zborom volvcev, delavskim svetom, organom družbenega upravljanja in mno-

Stanovanjski bloki v bližini »Petrola«

modernizacijo vseh cest v občini, po katerih je večji promet. Prav tako vsebuje predlog programa težnjo po tem, kateri kraji v občini naj bi v tem času dobili vodovod. Ena izmed določb pa je ta, da bomo v tem času rekonstruirali celotno električno omrežje in dokončno električno vse kraje v občini.

Med problemi na področju družbenega standarda bo nedvomno sila važna gradnja stanovanj. Tudi tu določa predlog programa načela, po katerih naj bi ljudski odbor uporabjal stanovanjski sklad. Po teh načelih naj bi uporabljali sredstva predvsem za družbeni objekti. Kredite posameznikom naj bi dajali samo za točno določene vrste gradenj, ki so glede na družbeno ekonomičnost še sprejemljive. Toda tudi sredstva za družbeni standard bo treba uporabljati, prav tako kot gospodarske investicije, po načelu smotnosti, ekonomičnosti.

Program obravnava tudi načela kadrovske politike v občini. Ta načela so taka, da so sinteza nekaj elementov: deficitarnosti posameznih poklicev, ki se kaže v perspektivi, prizadovost posameznika in socialne okoliščine. Pomoc družbe naj uživa tistih posameznik, ki po kaže tudi sam dovolj interesa za prosperitet.

Ce v mesecu decembru ne bo primanjkovalo električne energije, upajo, da bodo družbeno zadolžitev za leto 1957 izpolnili stodostotno.

V letu 1958 predvidevajo počevanje proizvodnje še za 4%. DS je na zadnjem zasedanju plan za prihodnje leto že potrdil.

Ce v mesecu decembru ne bo primanjkovalo električne energije, upajo, da bodo družbeno zadolžitev za leto 1957 izpolnili stodostotno.

V letu 1958 predvidevajo počevanje proizvodnje še za 4%. DS je na zadnjem zasedanju plan za prihodnje leto že potrdil.

C. R.

GORENJSKI ZADRUŽNIKI
SKLEPAJO POGODBE
ZA PRODAJO PITANIH PRASIČEV IN GOVEJE ŽIVINE

Tudi zadružniki na Gorenjskem sodelujejo v proizvodnih skupnostih. Tako so minula leto sklepal pogodbe za pridelovanje semen-

Nezgod letos ni manj

Do začetka novembra letos 3.831 nesreč, od tega 5 smrtnih

Letos do začetka novembra je komisija za HTZ pri Okraju zavodu za socialno zavarovanje v Kranju zabeležila 3.831 nesreč. Če primerjamo to število s številom nesreč lani, opazimo, da jih je letos več. Na okrajni komisiji za bigiensko-tehnično zaščito v Kranju pravijo, da je glavni vzrok za povečanje števila nesreč preutrujenost ljudi, kažejo pa se tudi posledice vojnib let. Značilno je, da se število nesreč na poti v službo in domov še ni zmanjšalo, kljub temu, da je že skoro povsod preskrbljeno, da se delavci labko vozijo na delo iz oddaljenih krajev z avtobusi. Izguba zaradi nesreč je bila v kranjskem okraju lani okoli 303 milijone, v čemer pa še niso včetale dajatve za socialno zavarovanje. Povprečni izostanek z dela je bil lani pri 4.409 nesrečah 17 dni na enega ponesrečenca. Lani se je ponesrečilo 7,83% vseh zaposlenih. Letos se je v začetku leta število zmanjšalo, kažejo pa, da bo do konca leta nesreč v primerjavi z lanskim letom letos več. Najčešči izvor nesreč so stroji. Lani je bilo pri strojih 411, zaradi raznega materiala 395 in zaradi ročnega orodja 366 poškodb. Letos razmerje med temi nesrečami ni bistveno drugačno. Tudi razmerje vzrokov poškodb se letos glede na lani ni spremeno; lani je bilo 46% nesreč zaradi osebnih činiteljev, 37% zaradi slabe organizacije dela in 17% zaradi delovne okolice.

Največ nesreč je bilo do sedaj v kovinski industriji — 29%, v črni metalurgiji 19%, v gozdarstvu 19%, gradbeništvu 17%, elektro industriji 10%, manjše pa je število nesreč v industriji elektrotehničnih proizvodov 5,75% in v tekstilni industriji 5,5%, od skupnega števila nesreč. Analiza nesreč po delovnem času kaže, da je največ nesreč ob ponedeljkih (18%), najmanj pa ob sredab (14,6%), največ jih je četrto uro dela (13,2%), najmanj pa smo uro dela, ko jih je povprečno 8%.

Lani je bilo v vsem letu 9 smrtnih nesreč. Letos pa je bilo do začetka novembra v kranjskem okraju 5 smrtnih nesreč. Od teh so bile tri zaradi električnega toka in od tega 2 na istem kraju, na stavbišču Tovarne verig v Lescah.

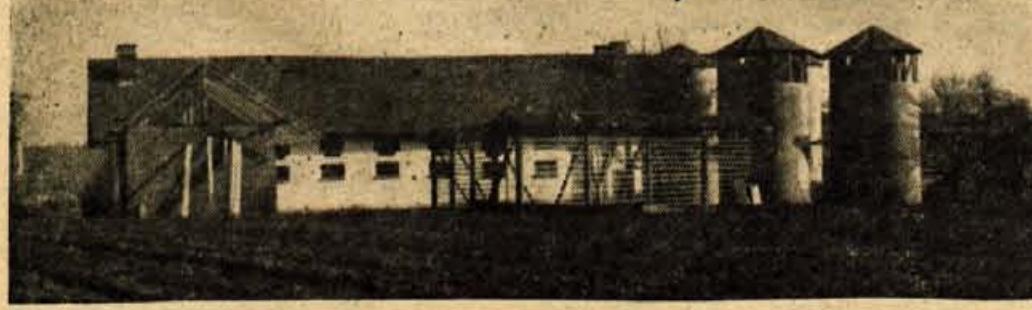
Analiza nesreč kaže, da se nesreče glede na število zaposlenih množijo. Čeprav je največ nesreč zaradi osebnih činiteljev, pa bo kljub temu treba poskrbeti, da se v podjetjih uredijo varnostne naprave, kar bo prav gotovo vplivalo na to, da bo manj nesreč, delovnih izostankov, izdatkov za socialno zavarovanje in tudi splošno zadovoljstvo ljudi pri delu bo boljše.

V KRATKEM BO IZSEL
»GOSPODARSKI KOLEDAR 1958«

Uredništvo »Nove proizvodnje«, glasilo Zveze društev inženirjev in tehnikov LRS, že od leta 1953 dalje izdaja za vsako leto Gospodarski koledar. V koledaru za leto 1958 bodo objavljeni članki o posameznih industrijskih strokah, kmetijstvu, gozdarstvu, obrti, komunalnem gospodarstvu. Med drugimi so prispevali članke tov. Zoran Polič, Julij Beltram in nekateri državni sekretarji gospodarskih resorov.

INŽENIRJI IN TEHNIKI
SO DOBILI NOVO
IN ZANIMIVO ČITIVO

Uredništvo »Nove proizvodnje« nameravajo pospešiti gojitev tij, je zaključilo svoj VIII. letnik. Te stih vrst kokosil, ki so dobre dni je izšla iz tiska št. 5-6/57. Tunesnice. Povprečna nesnosnost na dne vsebinu te številke je zanimiva, Gorenjskem je sedaj okrog 100 ‰, vajemo v njej mnoge pojave na letu, s selekcijo in go- učne članke ter prispevke o tehniko čistopasnih živil pa njenih novostih doma in v svetu. Tudi zadružniki na Gorenjskem sodelujejo v proizvodnih skupnostih. Tako so minula leto sklepal pogodbe za pridelovanje semen- jo bodo povečali za okrog 140 in sestavke, ki prikazujejo prizgodobne za pridelovanje semen- je na Gorenjskem precejšnje za valnih institutov.

Kmetijsko posestvo urejajo ter gradijo tudi nekatera poslopja

gorenjski obveščevalec

MALI OGLASI

Občni zbor SZDL Huje bo v nedeljo 15. 12. 1957 ob 8.30 uri v Prešernovem gledališču.

Prodam kožuhovinast plášť iz lističk kož, dobro ohranjen za 20.000 din.

Radio 6 cevni Telefunken prodam ali zamenjam za deske.

Prodam bukova drva po 2.400 din/m³.

Prodam 2 postelji in kuhinjsko kredenco. — Semen, Tavčarjeva 17, Kranj.

Prodam hišo, Kalvarija 28, Kranj.

Prodam hrastove stebre za kozolec. — Okroglo 4.

Prodam dele od kovinske stružnice in univerzalno planopločo (planšajbo). — Kokrica 1, Kranj.

Poslovodjo za poslovalnico v Tržiču sprejememo takoj ali pozneje. Pogoji visoko kvalificirani trgovski pomočnik verziran v tekstilni stroki. Stanovanje ni preskrbljeno. — Ponudbe oddati na upravo »Gorenjske oblačilnice«, Kranj.

TRGOVINSKA ZBORNIČA ZA OKRAJ KRAJ RAZPISUJE MESTO TAJNIKA KLUBA GOSPODARSTVENIKOV

Pogoji: Visoka strokovna izobrazba ali najmanj srednja strokovna izobrazba z večletno prakso v gospodarstvu.

POLEG TEGA SPREJME ZBORNIČA TUDI KOMERCIALISTA z dovršeno ekonomsko srednjo šolo in nekajtečno praks so v podjetju ali absolventa trgov. šole z večletno prakso v trgovini.

Ponudbe z navedbo dosedanja službe je poslati tajništvu Trgovinske zbornice v Kranju, Prešernova ulica 10.

Dilekatesa Kranj Isče za nastop 1. 1. 1958 točajko za bar »BISER«. Pogoji: kvalificirana gospodinska moč. Ponudbe poslati upravi »Dilekatesa«, Kranj.

Dobrega mizarskega pomočnika takoj sprejemem za stalno ali v honorarno zaposlitev. — Pungeršek Jakob, Stražišče 77, Kranj.

Tako sprejemem kleparskega pomočnika. Naslov v oglašenem oddelku.

Po službi grem pomagati v gospodinjstvo za hrano in stanovanje. Naslov v oglašenem oddelku.

Nudim stanovanje in hrano delavki, ki dela v treh izmenah za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašenem oddelku.

Absolventka trgovske akademije z znanjem srbohrvaščine, nemščine in nekaj francoske in italijanske zaposlitev. Naslov v oglašenem oddelku.

Grem za kurirja ali točaja v gospodinjstvu. Naslov v oglašenem oddelku.

Iščem enodružinsko stanovanje, plačam 2 leti naprej ali tudi kupim. Stanovanje naj bo po možnosti v okolici Kranja. Naslov v oglašenem oddelku.

Smerove hode kupim. — Dolenc Jože, Stražišče 94, Kranj.

Prodam kompletne prostostojec štedilnik z belimi ploščicami, bojler z grelnimi cevimi in stensko školjko. — Prešernova 12, I. nadstropje Kranj.

Oddamo 3 dojenčke v rejo ali posvojitev. Interesenti naj se zglašijo v oddelku za zdravstvo in socialno varstvo obč. Kranj, Titov trg 4/II., soba št. 40.

Našla sem usnjene moške rokavice. — Huje 64, Kranj.

Stavbo parcele z načrtom in že zakliceno na Klancu prodam. Naslov v oglašenem oddelku.

Nov sodoben ženski šivalni stroj prodam. Naslov v oglašenem oddelku pod 75.000.

Dober pianino vzamem v načrtu. Naslov v upravi lista pod Jesenice.

Preklicujem žaljive besede o Jožetu Žibertu in Nemec Angel. — Marija Ahaščić.

KINO

»STORŽIČ« KRAJN, 13. in 14. dec. ob 15.45, 18. in 20.15 uri amer. barv. cinemascop film s stereofonskim zvokom »RICHARD LEVJESRCNI«. Dne 15. dec. ob 8.30 matineja ameriške barv. risanke »PETER PAN«, ob 10. uri amer. film »ONSTRAN GOZDA«, ob 14. uri ital. barv. film »TEODORA«, ob 15.45, 18. in 20.15 uri amer. barv. cinemascop film s stereofonskim zvokom »RICHARD LEVJESRCNI«.

»TRIGLAV« PRIMSKOVO, 14. dec. ob 19. uri premiera ameriške filma »ONSTRAN GOZDA«. Dne 15. dec. ob 16.30 in 19. uri ital. barv. film »TEODORA«.

»SVOBODA« STRAŽIŠČE, 14. dec. ob 18. in 20. uri ital. barv. film »TEODORA«. Dne 15. dec. ob 15., 17. in 19. uri ameriški barv. film »VZHODNO OD RAJA«.

NAKLO, 14. decemb. ob 19. uri amer. barv. film »VZHODNO OD RAJA«. Dne 15. dec. ob 16. in 19. uri amer. film »ONSTRAN GOZDA«.

BLED, od 13. do 16. decembra amer. kriminalni film »TRENUTKI OBUPA«. V petek ob 20. uri. V soboto ob 17. in 20. uri. V nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. uri.

RADOVLIČICA, od 13. do 15. decembra ital. barv. glasb. film »CASTA DIVA«. V petek in soboto ob 20. uri. V nedeljo ob 15.30, 17.30 in 20. uri.

LJUBNO, 14. in 15. dec. amer. film »OPICJE NORCIJE«. V soboto ob 19.30, v nedeljo ob 16. in 18. uri.

»SORA« SK. LOKA, od 13. do 15. dec. ital. barv. film »ZENA NE NAPELJSKIH ULIC«.

»KRAVAC« CERKLJE, 14. in 15. dec. amer. voj. barv. film »CEENA SLAVE«. V soboto ob 19.30. V nedeljo ob 16. in 19. uri.

GLEDALISCE

MESTNO GLEDALISCE JESENICE

V soboto 14. in v nedeljo 15. decembra ob 19.30 uri George Axelrod »SEDEM LET SKOMIN«. Romantična komedija v 3 dejanjih. Zvezne z vlasti ugodne.

»SORA« SK. LOKA, od 13. do 15. dec. ital. barv. film »ZENA NE NAPELJSKIH ULIC«.

»KRAVAC« CERKLJE, 14. in 15. dec. amer. voj. barv. film »CEENA SLAVE«. V soboto ob 19.30. V nedeljo ob 16. in 19. uri.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dežnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.10, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00, in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri ob nedeljah pa ob 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 22.00 in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA, 14. DECEMBER

8.05 Lepo, znamenje melodije. 8.35 Iz folklornih zapiskov.

9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo: Ko ti sladko spis... 9.30 Instrumenti se vam predstavljajo.

10.10 Dopoldanski koncert.

11.00 Plonirski tednik.

12.00 Opoldanski operni koncert.

- 12.30 Kmečka univerza — I. Jurak: Delo žena in mladih zadružnikov v kmetijski proizvodnji.
- 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
- 15.40 S knjižnega trga.
- 16.00 Glasbeno uganka.
- 18.00 Okno v svet.
- 18.15 Slovenski in hrvaški zbori in samospevi.
- 18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
- 20.00 Veseli večer.

NEDELJA, 15. DECEMBER

- 7.35 Straussovi valčki.
- 8.00 Sportna reportaža.
- 8.45 Mladinska radijska igra a) Medved Pu reši pujska, b) Ekspedicija na Severni pol.
- 9.15 Kar radi poslušate.
- 10.00 Se pomnite tovariši... Ivan Bertoncelj-Martel: V decembri je bilo.
- 10.30 Pokazi, kaj zna — (javna oddaja v dvorani Mestnega gledališča v Ljubljani).
- 12.00 Pogovor s poslušalcem.
- 13.30 Za našo vas.
- 16.00 Milan Merčun: Teden dni v Varšavi.
- 16.30 Glasbeni mozaik.
- 17.30 Radijska igra — Milivoj Gaži-Juraj Padjen: Očetova njiva.
- 18.30 Slovenska pesem od romantične do danes — X. Skladbe Josipa Iipca.
- 21.00 Ob jubileju Zoltana Kodilya (Glasbena oddaja ob skladateljevi 75-letnici).

PONEDELJEK, 16. DECEMBER

- 8.05 Jutranji divertimento.
- 9.00 Radijski potopis — Zorin: V deželi kraljice Sabe — III.
- 10.10 Dopoldanski koncert komorne glasbe.
- 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Med trboveljskimi rudarji.
- 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Nada Puppis: Uspehi kontrole molznosti za leto 1956.
- 13.15 Obisk iz Zagreba.
- 13.45 Umetne in narodne pesmi poje Obrtniško kulturno umetniško društvo »Enakost« iz Kranja p. v. Viktorija Fabianič.
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Pavel Kunaver: V prepadu Marjanščica.
- 15.40 Listi iz domače književnosti — Ivo Andrič: Aska in volk.
- 16.00 Portreti slavnih pevcev — VIII. oddaja: tenorist Benjaminino Gigli.
- 17.15 Srečno vožnjo! (šoferjem na poti).
- 18.00 Mladinska oddaja.
- 18.45 Radijska univerza — Dr. Dušan Reja: Priprava na starost in življenje v starosti.
- 20.00 Koncert Zagrebške filharmonije.
- 22.30 »V študiju Villa Berg« plesni orkester Erwin Lehn.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Ana Lavrič, gospodinja — deklica; Darinka Jurman, gospodinja — deklica; Jelka Kocijančič, gospodinja — deklica; Angela Justin, delavka — dečka; Marija Ambrožič, delavka — dečka; Subha Crnovič, gospodinja — dečka; Erna Medja, gospodinja — dečka; Marija Jenstrle, uslužbenka — dečka; Ana Černe, gospodinja — deklica; Fani Sturm, gospodinja — dečka; Marija Kravanja, gospodinja — dečka; Ivica Branc, gospodinja — dečka; Marinka Novak, Šiviljska pomočnica — dečka.

Ob 65-letnici bo otvoritev novega doma

Poljanski gasilci gradijo svoj dom

V kratkem bo minulo 65 let od ustanovitve gasilskega društva v Poljanah. To pomembno občinsko bodo gasilci v Poljanah proslavili med drugim tudi z otvoritvijo novega gasilskega doma.

Prvi dom, ki so ga poljanski gasilci sezidali leta 1898 in ga jim je tačkasti župnik — blagajnik društva odvzel, s čimer je postal cerkev a posamezne občinske last. Je bil med okupacijo ob partizanski akciji porušen. Svojo prvo motorno brizgalno so Poljanci nabavili leta 1931. Po drugi svetovni vojni je društvo zaradi izgube članstva in orodja za nekaj let prenehalo delovati. Vendar so gasilci leta 1948 ob izdatni pomoči DOZ obnovili in dokupili deloma uničeno orodje in ponovno pridobili s človekoljubnim delom ob ohranitev družbe in privatne lastnine. Ker društvo ni imelo nobenih primernih prostorov, je na svojem občnem zboru leta 1954 sklenilo, da prične zidati nov gasilski dom. Do konca lanskega leta so požrtvali poljanski gasilci s prostovoljnimi delom in lastnimi finančnimi sredstvi ter ob skromni pomoči vaščanov pripravili ves gradbeni material. V začetku novembra leta 1957 je bil zgrajen nov gasilski dom, ki je približno 5 milijonov in je načrtne zanj napravljen rojak ing. arh. Tone Mikar. Poljanski gasilci upajo, da bodo uspeli z lastnimi močmi in ob izdatnejši pomoči občine ter ustreznih ustanov ob 65-letnici svojega društva odpreti nov, lep društveni dom, kar jim bo ob njihovem požrtvalnem delu gotovo uspelo. Ostali Poljanci jim to iskreno želijo.

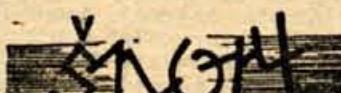
Neuspel vlot v Inteksu

Ko je Stanko Sajović prišel v službo v torek zjutraj ob 5.20 uri v tovarno »Inteks«, je v sobi blagajne takoj opazil, da nekaj ni prav. Videl je razbito steklo in šel v blagajnsko sobo. Tu je neznanec poskusil odpreti blagajne. Brskal je tudi po mizah in plaščih, in verjetno iskal ključ.

Kot so ugotovili, je v tisti noči nekdo prišel po strehi upravnega poslopja, se potem spustil do oken, tam razbil steklo in šel v blagajnsko sobo. Tu je neznanec poskusil odpreti blagajne. Brskal je tudi po mizah in plaščih, in verjetno iskal ključ.

Značilno je, da se je to zgodilo prav pred dnevnim izplačila, ko v »Inteksu« izplačajo delavcem kakih 16 milijonov dinarjev. Ti milijoni so verjetno bili vaba vlotniku, ki mu pa namera ni uspela.

Preiskava je v teku. K.M.

Ali bo hokej izpodrinil umetno drsanje

Odkar se je pri nas hokej na beno popoldne rezervirano. Vemo, da leto toliko razvil, da v zimskih da potrebujejo hokejisti spričo predvidenih tekem resen trening, da trenirajo na Jeseniškem drsalšču tudi drugi hokej klub, pa vseeno razumljivo je, da je mladina danes bolj navdušena za hokej kot za umetno drsanje, saj je igra živahnja in zaradi borbenosti tudi privlačnejša od umetnega drsanja. Za hokej ni potreba mladine prav niti privabljati, če le more se izlivati na drsalšču, če jí to ni dano pa izkoristiti tudi najmanj ledeno ploščo kjerki in zbirja škatle, ki naj bi predstavljale pack. Tako je vsej na Jesenišču.

Zelja mnogih staršev pa je, da bi se nudilo njihovim otrokom načrno vadenje v umetno drsanju, ki skoraj izumira. Starši bi bili pripravljeni plačevati potreben prispevek in bi bili hvaležni vodstvu Hokej kluba na Jesenišču, če bi posvetlilo umetnemu drsanju in s tem najmlajšim drsalcem malo več pozornosti. Določeni naj bi bili dnevi in ure za načrno vedenje umetnega drsanja. Trenutno pa je prsta edino nedelja in še ta samo dopoldne, ker so popoldne večidel hokej - tekme. Med tednom pa za um

Rimska doba na Gorenjskem

V Bobovku pri Kranju so odkrili kulturo iz 2. stoletja po n. št. — Kdo so bili nosilci te kulture? — Arheologi spet na delu

-Delavci Opekarne v Bobovku pri Kranju so pred časom pri odkrivjanju vrhnje plasti zemlje nad hrovico naleteli na zanimive in mnogo obetajoče arheološke najdbe — na žgane grobove. O najdbi so obvestili Mestni muzej v Kranju, ki je poslal na teren strokovnjaka — arheologa. Prva začetna izkopavanja, ki so se začela s pomočjo Okrajne spomenične komisije, končale lanskega leta in letos poleti, ter analiza izkopanin v Laboratorijski Arheološki sekciji pri SAZU v Ljubljani so pokazala, da gre za grobiše iz rimske dobe.

KNJIŽEVNIK IN POLITIČNI DELAVEC DR. FERDO KOZAK UMRL

V nedeljo, 8. decembra je po krajši bolezni umrl v Ljubljani slovenski književnik in politični delavec, podpredsednik Ljudske skupštine LRS dr. Ferdo Kozak.

Med obema vojnami je bil pokojnik med osnivatelji nove slovenske revije »Sodobnost«, ki je

povezala v strnjeni krog napredne kulturne in politične delavce v Sloveniji. Revijo »Sodobnost« je urejal vse do druge svetovne vojne, ki je bila hkrati tudi začetek našega vseljudskega boja za nacionalno in socialno osvoboditev. V povojnih letih je dr. Kozak urejal literarno revijo »Novi svet« in pozneje »Naša sodobnost«. Vsa leta je delal tudi v političnem življenju. Bil je član Predsedstva SZDL Slovenije, minister za pravosvo, najprej predsednik nato pa podpredsednik Ljudske skupštine LRS. Njegovo požrtvovano delo pa ga ni oviralo, da ne bi ostal zvest tudi pisateljevanju.

Odkritih je bilo 37 žganih grobov, kvadratne in ovalne konstrukcije, ki so bili vkopani približno 40 cm globoko. V grobovih so naleteli na oglje (analiza je pokazala, da gre za bukovno oglje) in številne dodatke: nože, bronaste in srebrne fibule (zaponke), dolge in lončeno posodo (vrči, oljenke, lonci) različnih velikosti in oblik z okraski ter na steklene vase. Stevilo predmetov, ki so bili našeni v posameznih grobovih, ni bilo enako.

Med vsemi grobovi utegneta biti najzanimivejša dva groba. V prvem so našli okovano leseno skrinjo s ključem in tečajem, v njej pa več manjših enorezovnih možev, dvorenem meč s tronom za nasaditev ročaja, steklenico iz svetlo zelenega prozornega stekla, oljenko, češče in glinast skodelič. Drugi, še zanimivejši grob pa je bil v pepelnici iz peščenjaka. Skrinja za pepel je pravokotne oblike, velikosti 73 × 60 × 38 cm in je pokrita s kamnitno ploščo. V zvezi s to najdbo je omeniti tudi dele srebrnih fibul, vrč in steklene posodice. Ob tej priliki najomenimo, da predstavljajo srebrne fibule pravo redkost med gradivom, ki ga poseguje Slovensija iz te dobe.

Najdeni so bili tudi grobovi, ki pa so bili prazni, iz česar je moč sklepati, da gre le za mesta, kjer so se žigali umrle na grmadi, nato pa so oglje s posmrtnimi ostanki prenesli v grob.

Medsebojna primerjava in konstrukcija odkritih grobov ter obligatnih dodatkov (orozje, fibule, keramika itd.) delno potrjuje pogrebne rituale (obrede), hkrati pa opozarjajo na družbeno diferenciacijo, to je razloček med premožnimi in siromšnimi sloji. Stevilo in vrsta predmetov, ki so jih položili umrlemu v grob, je v temsi zvez-

zi z verovanjem v posmrtno življenje pokojnika.

Sprizri najdenih objektov, pa smo postavljeni pred novo vprašanje: Kdo so nosilci te kulture, če gre v našem primeru za grobiše iz 2. stol. po n. št. Tega vprašanja namreč znanost klub vsem naporom ne more razvozljati. Tu sta laik in strokovnjak nemocna v enaki meri, hkrati pa sta postavljena pred vprašanje, ki mu je moč zadostiti zgolj z uganjanjem.

Možnosti je več razlag: lahko gre za domačine — romanizirane prebivalce, ki so prebivali v tem kraju, ali za manjšo skupino ljudi, ki se je selila preko naših krajev in je bila tu od domačinov napadeni in pobiti. Ali sta ti domnevni upravičeni? Materialnih sledov o kakšni naselbini ali domačiji v tem kraju doslej še niso odkrili, kar velja v večji meri tudi za trgovsko pot. Domnevajo pa, da je čez te kraje takšna pot v resnici vodila, in sicer iz gradbišča na Smarjetni gori, preko gradbišča nad Bašljem in od tod čez Bašljko sedlo na Koroško. S to domnevo pa seveda lahko podpremo tudi misel o skupini ljudi, ki se je pri svoji selitvi poslužila te ceste.

Vse kaže, da teh problemov ne bomo mogli razvozljati vse dotedaj, dokler nam naključje in nova izkopavanja ne bodo dala novih izkopanih in z njimi tehtnejših dokazov o tukajšnji kulturi. Ker pa bodo v bližnji bodočnosti arheologi ponovno začeli z zaščitnim izkopavanjem, se smemo seveda nadaljati novih najdb, ki utegnejo osvetlitvi vse probleme, s čimer bo končno moč rekonstruirati materialno življenje naših prednikov na Gorenjskem.

Vse do sedaj izkopane najdbe hrani Mestni muzej v Kranju.

S. S.

Vzpodbudni sklepi DPD „Svoboda“ v Podnartu

Malo pozno smo sicer opravili v Podnartu občni zbor DPD Svoboda, zato pa ob zelo dobrski udeležbi in temeljito. Življenje v društvu je bilo pred dobrim letom zelo razgibano, posebno pa sta bili uspešni dramski in pevska sekcija. Društvo je znalo poskrbeti tudi za več poučnih in zanimivih predavanj. Nekaj časa je delovala tudi gradbena sekcija. Kakor smo izvedeli iz poročil, je društvo v tem letu postavilo na oder le še eno dramsko delo in to Mire Pučove Svet brez sovraštva. Petje in godba sta pa v društvenem prostorju zamrila. Leskovska sekcija se je lahko poslavila s svojimi obračupom. Opravila je več srečanj v okrajnem merilu in se pri tem častno borila. Nemalo zaslug za to ima agilni tovarš Santelj.

Upamo pa, da sklepi, ki jih je sprejel občni zbor za obuditiv in poživitev dela v društvu, ne bodo obtičali na papirju. Dvorana v novem Domu je sedaj že

toliko urejena, da omogoča pestro kulturno dejavnost. Pri tem je opravil nelahko in zelo požrtvovano delo koordinacijski odbor Svobode in Partizana, največ pa neumorni predsednik DPD Svobode tov. Tone Solar. Morda bi

kazalo svetovati društvu, da bi poskrbelo predvsem za vzgojo kulturne vodstvene kadre, moralno pa bo znati ubrati tudi nova pota, ki nam jih nakazujejo sodobni življenski tokovi in njih socialistična vsebina. J. L.

Akademski kipar Janez Lenassi razstavlja v Kranju

V torek, 10. decembra je bila v Mestnem muzeju v Kranju odprt razstava risb in male plastike (mavec, žgana gлина) akademika slikarja Janeza Lenassija.

Razstavljalci pripada mlajši generaciji naših likovnih umetnikov. Diplomiral je na Akademiji upodabljajočih umetnosti v Ljubljani in končal specialno šolo za kiparstvo pri prof. Borisu Kalinu.

Že bežen pregled razstavljenih plastike pove, da je Lenassi modernist, ki ga umetnostna hotenja

vodijo v poenostavljanje forme objekta, kjer je to le mogoče. V svojem ustvarjanju se ukvarja predvsem z upodabljanjem figurativnih momentov.

Lenassi se je doslej udeležil dveh kolektivnih razstav društva likovnih umetnikov, in sicer v Mariboru in Ljubljani, to pot pa se predstavlja ljubiteljem likovne umetnosti s prvo samostojno razstavo. Razstavljeno delo odlikuje predvsem samosvoja osebnostna nota in izvirna motivika.

Razstava bo odprtva predvidoma do 20. decembra. S.

Miloš Mikeln:

Pomenki o filmu

PUSTOLOVSKI FILM IN KRIMINALNI FILM

Gusarska ladja v romantičnem pristanišču južnomorskega otoka. Divji, neobrni možje z rdečimi rutami na glavah ali okrog vrata in z dolgimi noži za pasom. Mlada lepa žena, ki po nesreči pada v to druščino in ji grozi sramotna smrt. Potem pa lep in močan mlad mož, ki s svojo smljivo spremnostjo učene kosmatje gusarje v koži rog, reši lepo junakinja in si pribori njeni ljubezen.

Takih in podobnih filmov gledamo na desetine. Imenujemo jih s skupnim imenom pustolovske filme. Pustolovske zgodbe niso filmska posebnost, ampak jih dobro poznamo že iz književnosti. Zato o značilnostih takih zgodb, - tipih, ki nastopajo v njih (praviloma so to tipi — karakterji nikoli), skorajda ne kaže izgubljati besed. Pustolovski filmi se od svojih književnih bratrancev, pustolovskih romanov, razlikujejo samo po tem, da so za sodobnejšega človeka privlačnejši, ker razpolagojo z vso perfektno moderne filmske tehnike.

V naših pomenkih o filmu smo o westernu zapisali, da je v izjemnih primerih lahko umetnina. Pustolovski film to v nobenem primeru ne more biti. Lahko je samo boj ali manj spretno in posrečeno narejen, torej boljši ali slabši v svoji zvrsti, preko te omejitev pa se ne more povzpeti in z umetnostjo nima ničesar skupnega.

sto velja za kriminalni film. Namenjen je prav tako kot pustolovski ali revijski film zgorj zabavi, sprostivosti, raztresenju človekovih misli in gledalec z izbrusenim okusom ga bo šel gledat v ta namen. Tudi sicer je naših ljudi.

pustolovskemu filmu zelo soroden — tako kot je kriminalni roman (in kriminalni filmi so zgrajeni točno po istih pravilih kot kriminalni roman) soroden pustolovskemu romanu.

Včasih vidimo filme, ki jih imenujemo umetniške, pa so po tematiki kriminalni (n. pr. Džungla na asfaltu, Key Largo). Ti filmi so zares umetniški; čeprav obravnavajo kriminalne snovi, pa z običajnim kriminalnim filmom niso v nobenem sorodu, ker jih obravnavajo na popolnoma drug način in na drugi ravni, na ravni umetniškega upodabljanja življenja.

✓ naših pomenkih smo skušali bežno opisati značilnosti nekaterih filmskih zvrsti in naštetih nekatere kriterije za ocenjevanje filmov. Teh kriterijev se običajno drži tudi časopisna filmska kritika, ki zaradi pomajkanja prostora ne more n. pr. ob vsakem westernu razčleniti vse značilnosti westerna, ampak lahko samo pove: film je teke in take zvrsti in v tej zvrsti take in take kvalitete.

Film je industrija. Če najdemo med tisoč knjig, ki jih vsako leto dobijo v roke bralci po vsem svetu, karjaj nekaj desetin dobrih, potem je tako razmerje med dobrimi in slabimi deli pri industrijskem proizvajaju filmov razumljivo še manjše v korist dobrih. Kljub temu pa leto za leto nastajajo tudi dobri filmi, mojstrska dela filmskih umetnikov vsega sveta. Ce se ti filmi po svoji moštvenosti skorajda izgubijo med tisoči kilometrov filmskih plašč, pa vendar s svojimi umetniškimi spoznaji o človeku in življenju bogatijo začladnico človeške kulture. Opazirati na take filme je poglavitna dolžnost naše filmske kritike. Propagirati jih, razlagati, približati gledalcu in s tem doprinesti svoje k splošnemu dvigu kulturne ravni

filmi, ki jih gledamo

Z ONE STRANI GOZDA

Ameriška pisateljica Lillian Hellmanova sodi v vrsto naprednih književnikov, ki so že pred drugo svetovno vojno začeli posegati v svojem literarnem delu v socialno in politično problematiko. Njena najzačilnejša dela so: Kobilice, Straža na Renu in Z one strani gozda. Te drame so po velikem uspehu na ameriških in evropskih održ doživele niz manj pomemben uspeh tudi kot filmske adaptacije. Z zadnjim delom Z one strani gozda, posega Hellmanova v konec 19. stoletja, in sicer v razmere po porazu konfederacijskega Juga. V tej drami zajema del kronike dru-

sine Hubbardovih.

Režiser Michael Gordon, ki je drama zelo uspešno režiral na održ, tudi s filmom ni razočaral. Čeprav je težišče drame na dialogih, se je z občudovanjem vredno spretnostjo mojstra-režisera, ki mu ABC filmskega ustvarjanja ni neznanka, znal izogniti monotoniosti in ohraniti zgodbi dinamično pripoved. Posrečilo se mu je ustvariti film, ki sodi zavoljo umetniških vrednot prav v vrh filmske ustvarjalnosti. Del zasluga za popolni uspeh filma nosijo tudi odilni igralci Frederic March, Dan Duryea, Edmond O'Brien, Ann Blyth in drugi. — Filma nikakor ne kaže zamuditi. aa

JANEZ LENASSI: Ribič in čoln (mavec) 1957

Zapisek ob večeru mladih umetnikov

Torkov solistični koncert v Kranju pod naslovom »Večer mladih umetnikov« je drugi letosni uspeh, ki ga je zabeležila kranjska koncertna poslovnična v svojih naporih, kako ustreči želji koncertnega občinstva po kvalitetnih glasbenih in pevskih nastopih.

Tokrat smo prisluhnili članom ljubljanske opere mezzosopranistki Boženi Glavakovici, tenoristu Mitji Gregorčiču in pianistu Borutu Lesjaku. Pri klavirju je bil prof. Ciril Cvetko.

Program izvajanih del je odlikoval zelo pestra in tenkočutna izbira glasbenih stvaritev iz koncertne in operne literature, začenši pri mojstrih stare klasike in dalje preko klasične in romantične do sodobnih avtorjev. Na sporedu so bili: Bach, Schuman, Schubert, Brahms, Glier, Lašovic, Bersa, Tujčevič, Gotovac, Cajkovski, Thomas, Debussy, Sivic in Verdi.

Prvi vtis: vsem nastopajočim se je poznala dobra tehnična priravnjenost. Sicer bi bilo moč razpletati misli o interpretaciji vseh treh umetnikov in o njihovih umetnostnih potencah, analizirali bi lahko čut za formo, razpredali misli o plastičnem razpletanju metodike in o vrednotenju glasbenih vrednot z ozirom na čustveno prednašanje, o glasovnem materialu, obsegu in še o mnogih specifičnih detajlih, ki so dali temu večeru pravo podobo. Omejili pa se bomo zgojil na končni vtis, ki ga je bila deležna publike. Poslušalci so zapuščali dvorano polni najglobljih vtisov, ki jih more vzbudit le brezhibno izvajanje programa.

Vtisk večera pa so bile vsekakor arije iz oper Trubadur, Traviata, Mignon, Evgenij Onegin — Carmen.

JANEZ LENASSI: Grob (risba) 1957

„ZDRAVILNI“ ČAJ IZ POD JOŠTA POD MIKROSKOPOM

Ime 67-letnega »ljudskega zdravnika« Janeza Potočnika iz Zabukovja pod Joštom je začelo nekako pred tremi leti. Zgodbe o čudodelnem učinku njegovega zdravilnega čaja so se tedaj z veliko naglico širile med ljudmi po vseh slovenskih pokrajnah. Tudi na Hrvaško so prodrie. Marsikoga, ki je bil bolan ali se je vsaj potušil bolnega, je zamikalo, da bi obiskal tega preprostega zdravniškega vedeža. Kako tudi ne? Govorice o njem so bile kakor priповedke iz davnine. Kadarkje odpovedo vsi zdravniki, tedaj baje pomaga samo že Janez — samotarsti nabiralec zdravilnih zeli izpod Jošta s svojim čudodelnim čajem.

Romarji s stekleničkami

Romanje k Janezu na Gorenjsko je za nekaj časa postalo moda. Na malem Šentjoškem postajališču so zlasti v poletnih mesecih izstopale trume ljudi. Med njimi so bile postarne ženice, mlađa dekleta, zakonski pari, možje v najboljših letih, skratka, ljudje najrazličnejših starosti in poklicev

iz bližnjih in oddaljenih krajev. Vsi ti iskalci zdravja so imeli s seboj stekleničke z urinom (sečem). Nekaj je bilo med njimi tudi takih, ki so prinesli v popotnih torbah celo po 10 in več stekleničk vode — zase, za staro mater, tetu, stricico

in nekatere dobre znance, ki niso mogli ali utegnili zdoma. Pogovor od postaje Šentjoš do Janezovega doma v Zabukovju se je vrtel okoli bolezni, zdravnikov in zdravilnem Janezovem čaju. Tisti, ki so šli v Zabukovje drugič ali tretjič, so poučevali novince o poteku in uspehih zdravljenja po Janezovih navodilih.

Janez je imel sčasoma toliko obiskovalcev, da je moral napisati na hišna vrata urnik svoje ordinacije. Bil je hiter in vrste čakalcev se niso tako počasi manjšale kot v zdravnih čakalnicah. Vsa komur je kar na oči strokovnješko ocenil urin in mu naštel bolezenske težave, ki ga mučijo. Potem je iz kotla za žganje natočil za vsako stekleničko urin liter zelenega čaja in pregled je bil končan.

Svojih uslug ni nikomur zaračunal, toda vsak pacient je z veseljem privlekel iz denarnice stotak ali petostotak, kolikor je pač zmogel, in ga potlačil v Janezov žep.

Poljanščki mami se je obrnilo na slabše

Poljanščka mama, ki jo je že vso pomlad mučila naduha, je stisnila Janezu v roko samo 50 dinarjev. Prišla je od daleč in je spravila skupaj komaj za vlak. Se za popotnico ni imela. Vodo je že hotela poslati Janezu po posodi, pa jih je le-ta priporočila, naj gre osebno k njemu. Pot, ki se vije navkreber do Šentjoške postaje do Zabukovja, je ženica le s težavo premagovala. Vsi ostali »bolniki« so jo prehiteli. Pred Janezovo hišo se je zadnja uvrstila med čakalce. Tudi ona je kot vsakdo drug dobila steklenico čaja in nasvet, naj ga spije trikrat na dan po pol kozerca.

»Nekaj dni bo z vašo bolezniščjo še šlo na slabše,« ji je naročal Janez, »potom pa se vam bo začelo počasi obračati na bolje. Cez kak mesec se ponovno oglašite!«

Hvaležna je odšla od njega. »Torej bom le ozdravila,« je ponavljala med potjo in kar žal ji je bilo, da se s plačilom ni mogla tako odrezati kot mestna gospa pred njo.

Takrat je bila Poljanščka mama prvič in zadnjič pri Janezu. Dolga in naporna pot jo je močno zdelala. Grenko tekočino je uživala le tri dni. Ko so se njeni naduhi pridružile še težave v črevesju, so otroci poslali po zdravnika, postani zdravilni čaj pa so zili proč. Ženica je začela uživati zdravila iz apoteke in do poletja ozdravila. Hčerka in sinovi so jo prepričali, da tako hude bolezni Janez ne more odpraviti in odslje zaupa Poljanščko mamam le pravim zdravnikom.

Namisljeni bolniki so sami sebe prepričali, da jim je čaj pomagal

Gospa Mačkova, žena uglednega profesorja, se z zdravilom izpod Jošta bolj pohvali. Ze nekaj časa se počuti zelo bolno, vendar mož ne jemlje

njene bolezni dovolj resno in zaradi tega nerazumevanja je vsa nesrečna. Sprva je skušala gospa svoje nezadovoljstvo utopiti v razvedrilu, ki ga je iskala v družbi znancev in prijateljev. Ni ji uspelo, tudi prijatelji je niso razumeeli. Začela je obiskovali zdravnike v privatnih ordinacijah. V nikogar ni imela pravega zaupanja, vsakdo je njene težave drugače tolmačil in zelo se ji je, da se ji neugotovljena bolezen iz dneva v dan slabša. Potem je zvedela za Janeza. Ze po prvem obisku ji je odleglo. Preprosto možak iz Zabukovja je uganiil njene težave in grenko zdravilo ji je v kratkem povrnilo »zdravje.«

Tudi mladega Korenovega fanteta, ki se je v službi zelo slabo počutil, je Janezov čaj hitro ozdravil. Občutek zdravja je fantu pomagal premagati njegovo razburljivost in s šefom sta odšlej bolje vozila. Nič več ni pazil na vsako knitično predstojnikovo besedo, ki bi ga utegnila užaliti in kmalu je spoznal v njem dobraga človeka, ki bi mu bil lahko celo prijatelj.

Našteli smo zgodbice treh Janezovih obiskovalcev. Sliherni izmed njih bi lahko povedal svojo povest, ker se je iz tega ali onega vzroka počutil bolnega. Marija zato, ker sta se razšla s fantom. Franci zaradi tega, ker bo moral k vojakom, ostali pa iz raznih drugih razlogov. Vsi ti »bolniki« so po uživanju čaja vsaj za nekaj časa ozdravili. Hvaležne odjemalke Janezovega čaja so bile zlasti nekatere premales zaposlene gospe, ki bi se rade postavljale s kako namisljeno bolezni, pa je noben zdravnik ni hotel ugotoviti. Take psiho-nevrotičke je čaj dobro tolmačil in jim morda celo pomagal v prepričanju, da se njihova »bolezen« obrča na bolje. V nekaterih primerih pa so sedva pomagale tudi zdravilne rože, ki jih Janez, kot kaže, dobro pozna. To je pač ostanek starodavnega zdravljenja z zdravilnimi rožami.

Janez jih je slišal zaradi higiene

Vse bi bilo v redu in Janez bi po svojih starih navadah ordiniral še negrej, če se pred nekaj tedni ne bi oglašil pri njem uslužbenec občinske sanitarne inšpekcijske v Kranju. Tudi on je vzel s seboj steklenico zdravilnega čaja. Ri so ga obenem z drugimi vzorcji živil poslali v pregled Centralnemu higieniskemu zavodu v Ljubljani. Odgovor so prejeli že čez nekaj dni in se je glasil takole:

»V vzorcu smo ugotovili intenzivno razvito mikrofobijo raznovrstnih mikroorganizmov, med katerimi smo našli tudi velik odstotek klic klic skupine Celi aerogenes ter Streptococcus in proteolitične sporogene mikroorganizme. Uživanje tekočine z razvito vegetacijo mikroorganizmov ni mogoče.«

V preprostem, domačem jeziku pomeni to, da je čaj okužen z gnojnimi klickami in da uživalci lahko obolijo tudi z tifusom. Učinek čaja je torej vse prej kot zdravilen in Janeza Potočnika so zaradi tega poklicali na Sanitarni inšpektorat v Kranj. Pojasnil so mu, da bo moral odslej bolj paziti na higieno, ker tak čaj ogroža ljudske zdravje. Ce ne bo upošteval njihovih nasvetov, mu bodo »zdravljenci« prepovedali. Za v bodoče so mu obljubili strožje nadzorstvo.

Janez Potočnik v okužbu sicer ne verjam, dopušča pa možnost, da bi se to lahko zgodilo zaradi neociščenih steklenic, ki jih obiskovalci prinašajo s seboj. Vse kaže, da je sanitarni inšpektorji vmesovanje v njegove posle zelo zamerljivo.

Kmalu po zaslivanju Potočnika se je na občini oglašil razburjen kroparski očanec, če, da delajo Janezu veliko krivico in da namerava zdaj opustiti »zdravljence.« Na sanitarnem inšpektoratu so

možkarja s težavo prepričali, da je čaj okužen in da spada tudi nadzor nad Jenozovimi »proizvodnji« med njihove dolnosti. S tem pojasnili se je končno strinjal tudi tovarniški Kropar iz Krope in doumel, da bodo Janezu Potočniku kuhanje čaja moral prepovedati, če ne bo upošteval osnovnih higieničnih zahtev. »Tudi jaz mislim, da čaj vsej škodovati ne sme, če že nima kaj pride zdravilne moći,« je možak iz Kropar ob odhodu pomirjen dejal.

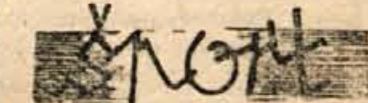
Zadnje čase je obisk v Zabukovju vedno manj, prihajajo pa tja še ljudje iz oddaljenih krajev, med katerimi je mnogo takih, ki so šele zvedeli za tega potomca nekdanjih čudodelnikov. — Morda se spreminja in veliko Janezovih pacinetov je letos zamenjalo njegov zdravilni čaj z atomsko vodo v Podčetrtek. Jutri jim bo morda pomagalo že spet kaj drugega — same da bo novo odkrije, pa četudi znanstvene preiskave zanikaljo vsak zdravilni učinek. K sreči je število ljudi, ki jih zapeljejo zgodbe o čudodelnih zdravilnih in zdravilih, čedalje manjše in vsi, ki so resnično bolni, zaupajo raje zdravnikom z doktorskim naslovom.

KAMEN Spotike

Vsek dan hodi neštetno Jesenčan in tujec po glavni cesti od železniške postaje na Jesenicah proti Plavju. Poleg trgovine »Peško« v samem središču Jesenice pa

so vsak dan že dlje časa srečujejo z nesnago. Pred dnevi je na fotoreporter silkal to smetišče, ki je tik ob glavni cesti. Morda so v zadnjem času to smetišče že pospravili, če ga pa še niso, bi bilo prav, da to čimprej storijo, saj Jesenicom smetišče prav govorijo ni v ponos.

USPEH NAMIZNO-TENIŠKIH IGRALCEV V KRANJU

V pondeljek zvečer je bilo v Zagrebu po treh dnevnih zanimivih in napetih borb končano državno prvenstvo v namiznem tenisu. Kranjčani so se na prvenstvu prav dobro odrezali, prav gotovo pa bi bil njihov uspeh verjetno še večji, če bi imeli pri žrebanju, ki je odločil kdo bo s kom igral, manj smole. Tako je Teran v tekmovanju članov I. razreda v prvem kolu naletel na reprezentanta Harangoza. Kljub dobrim igram, pa je bil premagán in izpadel iz nadaljnega tekmovanja v tej konkrenci, čeprav se je v naslednje kolo plasiralo precej igralcev slabših kvalitet kot je Janez Teran. Kljub temu pa je dosegel na prvenstvu velik uspeh — osvojil je naslov mladinskega državnega prvaka.

Naslov državnega prvaka pa je prinesla v Kranj tudi Plutova. V društvu z Danico Nikolic iz Zagreba sta z odlično igro presesteli v ženskih dvojicah in si zasluzeno priborili najvišji naslov. Plutova pa je dobro zanimala tudi v konkurenči med članicami. Uvrstila se je med prve štiri, premagala Terečko, zaradi slabšega količnika v setih, pa je kljub temu obticala na četrtem mestu.

Z uspehom sta nastopili tudi mladini Knapova in Lampretova. V mladinskih dvojicah sta osvojili drugo mesto. Pri ponirkah in mladinkah posamezno pa sta se uvrstili med najboljše.

Razen omemjenih je za ekipo Kranjčanov nastopil tudi mladinci Tomec, ki je že na republiškem prvenstvu pokazal veliko znanja, vendar pa zaradi neškušenosti na letosnjem državnem prvenstvu še ni mogel prekrižati računov že izkušenim tovaršem.

OBONI ZBOR ROKOMETASEV »MLADOSTI«

V nedeljo so imeli rokometni »Mladosti« občni zbor, na katerem so pregledali delo pretekle sezone. »Mladosti« je do sedaj vključevala tri ekipe: moško, žensko in pionirske. Zaradi začetniških težav in možnosti niso dosegla posebnih uspehov, vendar se je ob koncu prvenstva pri vseh pokazal napredek, predvsem pa pri rokometnicah. Prisodnje leto pa bodo število moščev povečali in ustavnovili tudi moško in žensko B moštvo. V načrtu imajo tudi izgraditev betonskega igrišča in še več tekmovanj v naslednjem letu. Sveda bo zato potreben precej sredstev, ki pa bodo vsekakor koristno vložena, saj je mal rokomet v zadnjem času postal zelo razširjen in množična paroga v Kraju, kakor tudi po vsej Gorenjski.

Sifkovič

gorenjske bodice

■ Zataj bi vedno po tujih gremih mesti, ko pa tudi domačih ne manjka. Ja, tudi oglasni oddelek »Glasu Gorenjske« ni kar tako. Na slovenščino in na glajko-tolmačenje mišlj se imenito razumejo. Ondan sem bral med oglasi tudi tale zamotana čreva: »Zastava, ki jo je veter odnesel in jo je nekdo odnesel, prosim, da jo vrnete,« itd. — No, pa recete, če ni čedno povedano!

■ Jedsta — ubogi slovenski jezik, kako te traničajo na kopita visoko donečega in kunščno zveznega knjižnega jezika! — Eno izmed gorenjskih podjetij je pred dnevi takole napisalo: »Dovoljujemo si vas opozoriti, da je naše podjetje v celju zadostitve potreb našega tržišča assortiran trgovskega blaga v naši stroki zelo povečalo.« — Kaj ne bi bilo lepše, če bi gornjo misel lepo po domače povedali, da je podjetje povečalo izbiro blaga, da bi s tem ugordilo potrošnijkom, ali tako nekako. Kar priznajte, da je tisto frazarenje za uho povsem neužitno!

■ Jaz imam doma tako lepega hroščka. Škoda, da je mrtve. Res, čisto mrtve je. Pa veste zakaj je čisto mrtve? Kako ne bi bil, ko so ga pa peki. Mestne pekarije v Kranju uveli in zapokli v kruh. In kdo je odkril zločin? Jaz! — Tisti kos kruha, s kebrčkom vred, hranim doma kot korpus delicti.

■ Tisti ljudje, ki imajo na skrbi občinsko cesto, ki vodi iz vasi Lipice do gosteškega mostu pri Skofiji Luki so jeseni nasuli cesto s peskom, ki je pomešan s tako velikim kamenjem, da je zdaj vsak pošten promet

pozdravlja Vaš Bodičar!

MIMI
VALENSE
KONČ
VIGENCY
ROMAN

92

Mati je žehjela od vročice, ženske so jo zavijale v mokre rjuhe in popoldne je spet prišel doktor Oves in znova bral iz debele, rdeče obrezane knjige. Materi so dajali nekakšnih kapljic in vsa zgornja hiša je bila polna vonja po melisi. Ana, ki je smela samo za trenutek stopiti k postelji, je čutila, da je materino življenje na prevesi in trepetala spričo lastne nemoči, ker ni mogla storiti ničesar, da bi ji pomagala.

Naslednje jutro so jo poklicali navsezgodaj. Teda je mati že ležala s sklenjenimi rokami in posineli ustnicami na belih rjuhah. Zraven nje je stal oče s povešenimi rokami in rdeče obrobljenimi očmi, ustnice so mu podrhjevale kakor v pritajenem joku. Neka ženska je pogledala mrlja in prestršeno kriknila:

„Zaprite ji vendar oči! Gleda, kakor bi nekoga vabila s seboj!“

„Morebiti otročica,“ je rekla druga.

Nato so trdi, črni, zgarani ženski prsti zatisnili materi veke...

Prišla je babica in potisnila Ani v roke majhen bel svezenj. „Poglej bratca,“ je rekla z raskavim sočutjem v glasu. Ani pa so postale roke pod lahkim svežnjem težke, tako svinčeno težke, da bi ga bila skoro izpustila. Babica je zavpila: „Jezez, kako je dekletu slabo!“ in ji hitro vzela otroka iz rok. Ana pa se je sesedla na koncu postelje zraven mrtve matere in ji je bilo tako hudo, da ni mogla niti jokati. Vse solze je že izjokala v boječem čakanju prejšnjih noči.

Potem so mater pokopali. Bili so prav taki soparni, poletni dnevi, kakor zdaj in otroka so krstili na ime Aleš...

Bolj in bolj živo je razmišljala o dogodku, ki je raztrgal Gašperinovo družino in si klicala vedno več podrobnosti pred oči. Zadnje čase je včasih celo mislila, kako bi bilo, ko bi umrla. Potem bi Dominik ne bil več tako hladen, hudo bi mu bilo, prav gotovo. Toda zdrava kri se je upirala takim mislim. Ne, saj ne bo umrla! Prestala bo težko uro, kakor jo prestopajo druge žene in potem bo imela sina. Sosede, ki so jo videle, so ji pravile, da so pege na licu zanesljivo znamenje za rojstvo dečka.

Nasmehnila se je, toda smeh ji je takoj ugasnil spričo nedoločne bolečine, ki je počasi valovala iz križa v ledja in se širila po vsem životu.

„Kaj je to? Ali bo že zdaj prišlo?“ je pomislila. Bilo jo je strah, čeprav si je prigovarjala, da bo srečno prestala.

Zunaj je sunek vetra zazibal oknice, nevihta se je vedno bolj bližala. Ana si je obrisala čelo, od strahu in bolečin se je oznojilo. „Nič še ni,“ si je prigovarjala in spet začela vbadati v plenico, „nevihta se bliža, zato sem vsa nevečna.“

Nevihta je prihajala v kotel počasi, neodvrnljivo. Nad vrhovi je zabobnel oddaljeni grom, potem je veter pometel dvorišče in zmetal smeti v vrtinec. Lesene klanice na strehah so zaropatale, nekaj jih je zletelo na sredo dvorišča. Od farne cerkve in kapelice je priplaval ječeč glas zvona. Čez trg so tekli otroci s kozami, stari Somc si je potisnil klobuk na oči, da bi mu ga ne odneslo in se pognal proti zgornjemu koncu, pod oknom je švignil deček s steklenico žganja v rokah in izginil v vigencu. Oknice so loputale in Ana jih je pripela. Zaprla je okno, strah jo je bilo bliskov, ki so se začeli križati onkraj vode. Komaj je zaprla, so že udarile prve debele kaplje na steklo. Skoro potem je pritekel čez dvorišče Joža in se ravno še pravi čas umaknil pred nenadnim nalivom.

Nevihta se je razbesnela. Ana je sedela, včasih zamižala pred slepečimi bliški in zraven prisluškovala grmenju, pomešanemu s težkim ropotom norca v Španovi fužini in nabijanjem kladiv v domačih vigencih. Nenadoma se ji je zazdelo, da od tega grmenja izvira bolečina, ki je prihajala v presledkih in se pasla po njej. Polastil se je je nemir, vstala je in začela hoditi po hiši gor in dol, vsa trda od strahu, kdaj se bo bolečina spovrnila.

Nevihta je prešla dokaj hitro in sonce je posijalo na trg, lep, kakor bi bil umit. Po potih se je klokotaje odtekala umazana voda, otroci so vrskajše bredli po njej. Stari Rogovilje je z rovnicu poglabljil odtok, da bi mu ne zalivalo dvorišča.

Ob prilici stoletnice obstaja neke velike ameriške tovarne likerjev so organizirali v New Yorku kongres z naslovom »Kako bo čez sto let«. Tega kongresa se je udeležilo tudi osem učenjakov, med njimi dva Nobelova nagrajenca, ki so napovedali, kako bomo živel, ali bolje kako bodo živel naši potomci, na svetu tam okrog leta 2057 ali čez sto let. Naj navedemo nekatere njihove najbolj zanimive trditve, ki se tičejo človeškega življenja:

1. Lahko bomo kontrolirali človeško postavo, obliko in delovanje človeškega telesa.

2. Lahko se bomo pogovarjali, ne da bi bilo treba govoriti, s pomočjo elektronske povečave naše telepatijske sile.

3. Človeštvo ne bo več poznalo živčnih bolezni, ker se bo dalo njegove

impulse in razburjenja kontrolirati s posebnimi pilularji.

4. Takrat bodo turistične družbe organizirale izlete na Luno, kjer bodo urejeni luksuzni hoteli.

Kako bomo živel čez sto let

5. Delovni teden bo znašal samo štiri do osm ur ali približno po eno uro na dan.

6. Za otroke, ki še niso prišli na svet bodo očetje in mamice lahko sami odločali kakšnega spola naj bodo in prav tako bodo lahko odločali, če si bodo želeli dvojčke, trojčke ali samo enega otroka.

7. Hrano se bo pripravljalo s po-

močjo svetlobe, kot delajo sedaj te rastline; surovine bomo dobivali iz morja; destilirana morska voda bo služila za namakanje puščav.

8. Večina naše hrane bo rastlinska ali sintetična; posebni umetni prizomočki bodo napravili to hrano okusno.

9. Pošito službo bodo vršili umetni sateliti, ki bodo registrirali sporodilo in ga že čez nekaj minut oddali, ko bodo leteli nad mestom, kamor je sporodilo naslovljeno.

Ze teh nekaj navedb kaže, da učenjaki v svojih napovedih daleč presegajo fantazije Julesa Verneja in drugih podobnih romanopiscev. Vendar pa je možno, da se bo vsaj del teh napovedi z velikanskim napredkom tehnike in znanosti na splošno tudi uresničiti. Vsekakor je to zadava, ki se tiče predvsem naših vnukov.

Spomini na prvo pionirske organizacijo na Gorenjskem Kot v dobi trojanskega konja

Nihče izmed nadutih, do zorb oboroženih Nemcov, ki so leta 1943 postopali v Zeleznikih, ni imel otroških iger šolarjev na tamkajšnjih cestah za kaj posebnega ali celo nevarnega. Kdo bi si pač mislil, da se desetletni Joško Demšar, enašteletni Lojzek Kristan ali kak drug iz njihove družbe dogovarja pri tem za pravcate akcije proti okupatorju...

Poletnega dne 1943. Mogočni takratni župan se je priprjal iz Škofje Loke v Zeleznike. Oblastno je zaustavil svoj luksuzni avto tik pred postojanko in izginil skozi vrata v Nemcem na razgovor. Pionirji so od daleč oprezali. Kaj nato je bughil iz avtomobila gost, dušč dim, in potem plamen. Nemci so skočili iz hiše. Bilo pa je prepozno. Avto je zgorel.

Pionir Stefan Lotrič, ki je prišel že razgreti motor, si je zdaj zadovoljen mele roke. Z njim vred, seveda, vsi ostali pionirji. Nemci so ugibali in ugibali in nazadnje rekli, da je požar v avtomobilu nastal zgolj po naključju.

Spomladi 1944. Nemške enote so se premikale. Sredi Zeleznikov je bilo pripravljenih več avtomobilov na odhod. Med številnimi vozili so si pionirji izbrali sanitarni avtomobil. Brz so razpostavili straže, ki so skrbno opazovali sprejemanje Nemcev. Ko se je nemški stražar za hip umaznil, je, kot bi trenil, izginil iz avtomobila vse, kar je bilo v njem: municijske obvezne za ranjence... Predno so Nemci to opazili, je bilo že vse blago skrito, zakovano in čez nekaj dni že pri partizanah.

Na cesti pod Zelezniki, pred nemško stražo, se je pojavil »pancer« — pravi tank z velikim kljukastim križem. Seveda lesen tank, ki so ga izdelali pionirji. Nemci so bili navdušeni spričo

simpatij šolarjev do njihove oblasti. Slikali so tank, se smeiali. Tank, ki so ga potiskali otroci, se je ob veliki manifestaciji vseh navzočih pomikal mimo straže. Kmalu nato so pionirji že odnesli na varno tri bombe, veliko število električnih stikal, težke obroče telefonske žice in drugega materiala, ki so ga »legalno« v tanku prepeljali iz obkoljenih Zeleznikov na svobodno partizansko področje.

*Potrebujemo še žico za telefon, za elektriko! Cimveč tega materiala! Ta tako nekako se je glasilo sporočilo partizanov organiziranim pionirjem v Zeleznikih, s katerimi so imeli redne stike. Pionirji, kot zmeraj, so šli brz na delo. Kot bi mignil, je izginil okoli postojanke več žarnic, stiskala in celo žica. Vse! Ali, smola! Nemci so jih opazili. Podklicali so jih, pretepal in strahovali, kajti takrat so šele ugotovili, da »vesti« šolarji pod znakom kljukastega križa na lesenem tanku niso nič drugega kot »mali banditi.« Teko so jih imenovali.

Seveda, pionirji niso odnehalli. Skupinica prvih osmih članov je kmalu izbrala v množično organizacijo. Rezali so telefonske žice, raznašali partizansko literaturo po hišah in celo v same postojanko Nemcem pod nos. Naj vedo, da pionirji ne spijo, da se niso ustrašili, da niso za kljukasti križ.

Ko so se Nemci po trodnevni borbah morali jeseni 1944 umakniti iz Zeleznikov, so pionirji prišli na dan s pravimi puškami, ki jih jim je poklonil Škofješki odred. Na mladinskem kongresu v Cerknem so njihov pionirski odred odlikovali. Stab IX. korpusa jih je oboril do zorb z malimi italijanskimi karabiniki. Kdo bi jih potem še ustavil? Na polozajih proti bellim, ki so bili na Krizu in v Seleah, so često bili tudi pionirji. Partizani so jih zamazali bredo, ki je zaregljala ob vsaki potrebi.

Ko danes obujajo spomine takratni člani tega oboroženega pionirskega odreda, ko pripovedujejo o mnogih, pravih borbah ramo ob ramu s partizani, ko so živigale krogle in padale granate, se čudijo sami sebi. Tako mladi, majhni in tak pogumni! Deskravno so bili nekateri ranjeni, vendar nihče ni tekrat padel v pionirske oboroženih skupinah in spopadih. K. M.

Zanimivosti

TI NEDISCIPLINIRANI OTROCI

V Torontu, v Kanadi, so priredili učitelji s starši sestank * temi: »Kako disciplinirati otroke.« Dolgo so razpravljali o tem in marsikaj predlagali. Ko pa so šli s sestankom, so ugotovili, da so jih njihovi »angelki* medtem izpuštili zrak iz vseh avtomobilskih zračnic. Takrat so se v eni minutni zedinili, da je treba otroke strože kaznovati.

CLOVEK Z DVEMA SRCEMA

73-letni delavec James Alvara je doslej edini človek na svetu, ki ima dvoje srca. Alvara živi v Zahodni Avstraliji. Nekaj dne se je ranil v nogi in odšel v bližnjo bolnišnico na pregled. Tam pa so ugotovili, da ima na vsaki strani prsi po eno srce. Zdravniki smatrajo, da gre za primer nerazvitrivih dvojčkov. Organi enega dvojčka so okrnili in se je razvilo samo srce. Medtem ko se razne zdravniške kapacitete pripravijo o tem edinstvenem medicinskem fenomenu, pa se Alvara zadovoljno smeje. Za nekaj milijonov je prepustil svoje telo pa smrti neki kliniki.

ZEPNI RADILSKI TELEFON

Ameriška telefonska družba »Bell« je nekaterim svojim naročnikom nabavila miniaturne telefonske aparate, ki jih je moži spraviti v žep ali ročno torbico. V primeru, če doma kliče takega naročnika telefon, začne žepni telefon zvoniti in naročnik se lahko iz bližnje javne govornilice poveže s klicateljem. Ta žepni radijski telefon je namenjen prvenstveno zdravnikom, novinarjem in trgovskim potnikom.

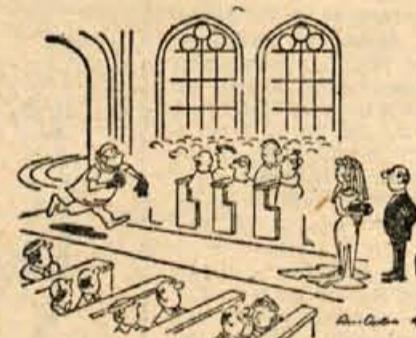
KOLIKO NEBOTIČNIKOV JE V NEW YORKU?

V New Yorku stoji najvišji nebotičnik na svetu, ki ima 102 nadstropja. Trije nebotičniki imajo več kot 70 nadstropij, deset jih je več kot 50 nadstropij, 43 newyorških nebotičnikov pa ima od 20 do 50 nadstropij.

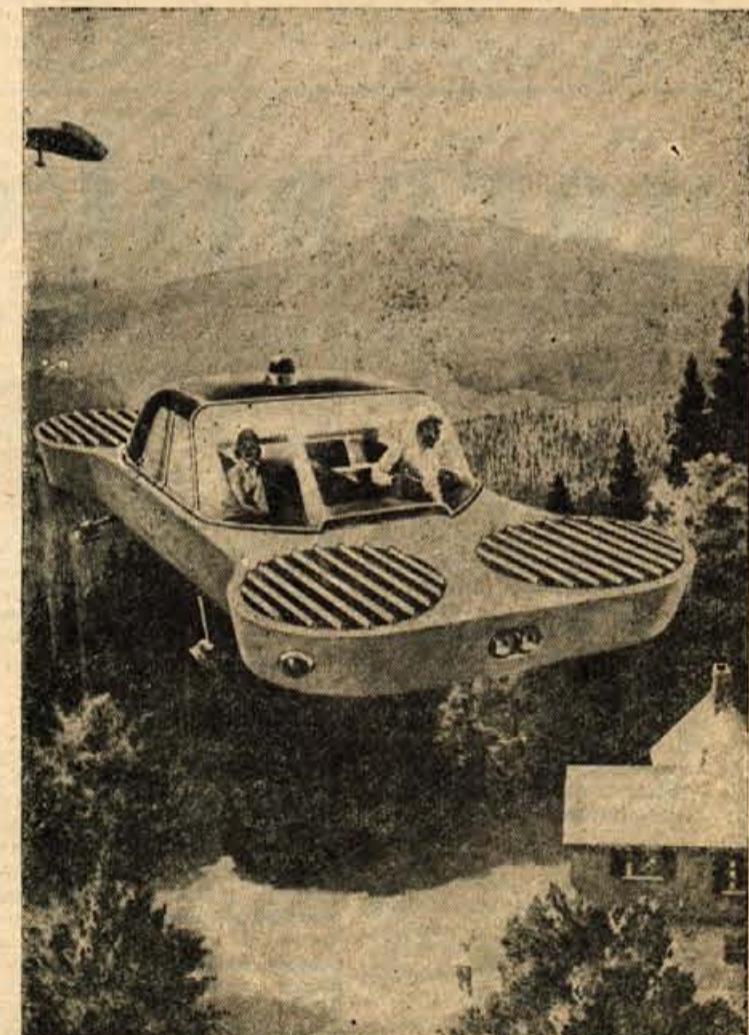
ZA RAZVEDRILO

— Zanima me, kaj bom videl zdaj. Ali bo to spet kakšen nav trik...

— Mislim, da ji bo kmalu že zelo žal, ker se je poročila z zdravnikom!

LETEČI AVTOMOBIL

NA SLIKI VIDITE IDEJNO SKICO »LETEČEGA AVTOMOBILA«, KI SO JO IZDELALI STROKOVNIKI V ZDA. NEKA TOVARNA HELIKOPTERJEV PA JE ZAČELA Z DOKONČNO IZDELAVO NAČRTOV ZA TO NOVO VOZILO. PREDVIDEVAJO, DA SE BO »LETECI AVTOMOBIL« V NAJKRAJŠEM ČASU POJAVIL ZE TUDI NA TRGU IN DA V NEKAJ LETIH NE BO NIČ DRAZJI KOT DANASNI AVTOMOBILI.

»AVTO« POGANJAJO ŠTIRJE VELIKI »VENTILATORJI« S POMOCJO KATERIH BO TUDI ŠOFER KMRIL NOVO VOZILO. POSEBNA ZANIMIVOST TEGA VOZILA PA JE TUDI TA, DA BO »LETECI AVTOMOBIL« V ZRAKU LAHKO TUDI »PAR-KIRAL.«